

ÖZET

MESLEK YÜKSEKOKULU KUAFÖRLÜK BÖLÜMÜ SAÇ YAPIMI II
PROGRAMININ DEĞERLENDİRİLMESİ

Maden, Nehir
Yüksek Lisans, Kuaförlük Ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı
Tez Danışmanı: Doç. Dr. Yusuf BUDAK
Aralık -2006

Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Programı 2003–2004 Eğitim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır. Programdaki meslek derslerinden olan, Saç Bakımı II Ders Programı , Perma ve defrize olmak üzere iki önemli mesleki uygulamanın öğretimini içermektedir.

Bu araştırma Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Dersi eğitim programının dersi alan öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmesi amacıyla yapılmıştır. Eğitim programı değerlendirilerek güçlü ve zayıf yönlerinin tespit edilmesine imkan vereceği için bu programla ilgili geliştirme çalışmaları yapacak olanlara gerekli verileri sağlama açısından önemlidir.

Araştırma evrenini 2005–2006 öğretim yılı sonunda Saç Yapımı II Dersini almış olan Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

Kuaförlük Bölümü 2005-2006 öğretim yılında Çukurova Üniversitesi; Adana M.Y.O., Gazi Üniversitesi;Ankara M.Y.O., Mersin Üniversitesi; Sosyal Bilimler M.Y.O. olmak üzere üç okulda bulunmaktadır. Bu okullarda 2005-2006 öğretim yılı sonunda Saç Yapımı II Dersini almış 146 öğrenci bulunmaktadır. Araştırma bu öğrencilerden ulaşılan 123 kişiyle yürütülmüştür.

Araştırmanın başlangıcında konuyla ilgili kaynaklar taranmış, yapılan incelemeler sonucunda veri toplama aracı olarak anket formu geliştirilmiştir. Anket formunda kişisel bilgilere ve öğretim programına (içerik, araç-gereç ve eğitim durumları, öğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri, hedeflere ulaşma derecesi) ilişkin görüşleri almaya yönelik sorular yer almıştır. Hedef boyutunun değerlendirilmesinde tasarı dikkate alınarak, teorik kanıtlar ışığında hedefler incelenmiş ve bilimsel ölçütlere uygunluğu ele alınmıştır.

Verilerin istatistiksel çözümlenmeleri SPSS Windows paket programı kullanılarak yapılmıştır. Verilerin çözümlenmesinde frekans ve yüzde teknikleri kullanılmıştır.

Araştırma dört bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde; problem durumu ortaya koyulmuştur. Araştırmanın ikinci bölümünde; araştırma yöntemi üzerinde durulmuştur. Araştırmanın üçüncü bölümünde; Saç Yapımı II Dersi hedefleri değerlendirilmiş ve ders programına yönelik öğrenci görüşlerine yer verilmiştir. Son bölümde ise, elde edilen sonuçlar doğrultusunda Saç Yapımı II Dersi programı ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Araştırmadan elde edilen bulgular doğrultusunda:1.Hedef ifadelerinin gerekli niteliklere sahip olmadığı,2-İçeriğin aşamalı sınıflanmadığı, 3-Ders süresinin yeterli olmadığı,4-Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi ve donanımının yeterli olmadığı, 5-Öğretim elemanlarının, öğretim yöntem ve tekniklerini etkin kullanmadığı,6- Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin işyerinde kullanıldığı, söylenebilir.

ABSTRACT

EVALUATION OF THE PROGRAM OF HAIR STYLING II IN DIVISION OF
HAIRDRESSING IN VOCATIONAL HIGH COLLEGE

Maden, Nehir

Master Program, Division of Hairdressing and Beauty Care Education

Thesis Supervisor: Doç. Dr. Yusuf Budak

December, 2006

Division of Hairdressing Program in Vocational High College has been in practice since 2003- 2004 academic year. The curriculum of Hair Care II from the vocational courses of the program requires the teaching of two important vocational applications, permanent wave and defreeze.

This study was carried out to evaluate the curriculum of Hair Design II Course in Coiffeur Department of Vocational Colleges of Turkey in accordance with the opinions of students taking this course. The evaluation of the program enables us to find out the strengths and weaknesses and it provides necessary data for other researchers who will study on the development of the program.

Research population is composed of students of Coiffeur Education Departments of Vocational Colleges who took Hair Design II courses at the end of 2005-2006 academic year.

Hairdressing Programs exist in three colleges in Turkey for 2005-2006 academic year; Çukurova University, Adana Vocational College; Gazi University, Ankara Vocational College; Mersin University, Social Sciences Vocational College respectively. There are 146 students who took Hair Design II courses at the end of 2005-2006 academic year in these colleges. The study was carried out with 123 students accessible.

In the beginning of the study, resources related to the subject matter were searched and a questionnaire was developed as a data collection instrument. The questionnaire included questions to find out personal information and the opinions of the students regarding the curriculum (content, materials, educational background, teaching methods, evaluation techniques, and performance levels). In the evaluation of the objectives of the program, aims with regard to the project were analyzed in the light of theoretical evidence and conformity to the scientific criteria was discussed.

Statistical analyses of the data were carried out with SPSS program. Frequency and average techniques were used in these statistical analyses.

The study is composed of four chapters. In the first chapter, the problem was stated. In the second chapter, research method was emphasized. In the third chapter of the study, objectives of Hair Design II were evaluated and the opinions of students concerning the curriculum were included. In the last chapter, suggestions were presented regarding Hair Design II course in the curriculum in accordance with the research findings.

In accordance with the findings of the study, these results are put forward: 1. Statement of the objectives is not of a certain quality. 2. Content is not classified gradually. 3. Lesson hour spared for the course is not enough. 4. Physical capacity and equipments of the teaching environment are not adequate. 5. Teachers do not employ teaching methods and techniques effectively. 6. The knowledge and skills acquired in Hair Styling II is employed in profession or workplace.

ÖNSÖZ

Ülkemizdeki mesleki ve teknik eğitim kurumları arasında önemli bir yere sahip olan Meslek Yüksek Okulları 29.06.2001 tarihinde kabul edilen 4702 sayılı yasa ile mesleki ve teknik ortaöğretim kurumları mezunlarına bir üst öğrenim sınavsız geçiş hakkı tanınması ile daha bir önem kazanmıştır.

Daha önce sadece lisans düzeyinde eğitim veren öğretmenlik programı dışında yükseköğretimde yer almayan kuaförlük bölümü bu kanun kapsamında yüksekokullarda açılmış ve yeni bir program hazırlanarak eğitim öğretime başlanmıştır. Bu araştırmada Kuaförlük bölümü meslek dersi olan Saç Yapımı II Dersi Programı öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilmeye çalışılmıştır. Araştırma sonuçlarının kuaförlük bölümündeki meslek eğitimine katkı sağlayacağı ve yeni düzenlemelere dayanak oluşturacağı düşünülmektedir.

Bu araştırma esnasında değerli görüşleri ile beni yönlendiren ve sıkıntılı zamanlarımda bana destek olan sayın danışmanım Yrd. Doç Dr. Yusuf BUDAK' a, araştırma aracının geliştirilmesinde yardım aldığım Prof. Dr. Tayip DUMAN, Doç.Dr. Celalettin R. ÇELEBİ, Öğrt. Gör. Meral YILDIRIM ve Öğrt. Gör. Ömür UÇAR'a, hedeflerin değerlendirilmesinde ve araştırma raporunun hazırlanmasında görüş ve katkılarını esirgemeyen kuaförlük öğretmenleri Ayşegül DENİZ ve Huriğül BOĞAZ'a, anketin uygulanması sırasında bana yardımcı olan. Öğrt. Gör. Zuhale AKBABA ve Öğrt. Gör. Rıfat AYTAZ 'a anket uygulamasında samimi görüşlerini bildiren öğrencilere, çalışmalarımı bana destek olan sevgili aileme teşekkür eder ve saygılarımı sunarım.

Nehir MADEN

İÇİNDEKİLER

ÖZET.....	i
ABSTRACT.....	iii
ÖNSÖZ.....	v
İÇİNDEKİLER.....	vi
TABLolar LİSTESİ.....	viii
BÖLÜM I	
GİRİŞ.....	1
PROBLEM.....	1
Amaç.....	16
Önem.....	17
Varsayımlar.....	18
Sınırlılıklar.....	18
Tanımlar ve kısaltmalar.....	19
İlgili Yayın ve Araştırmalar.....	21
BÖLÜM II	
YÖNTEM.....	24
Araştırmanın Modeli.....	24
Evren ve Örneklem.....	25
Veri Toplama Aracı.....	26
Verilerin Analizi.....	27
BÖLÜM III	
BULGULAR VE YORUM.....	29
A.ÖRNEKLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM.....	30
B.ALT PROBLEMLERLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM.....	32
I. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II Dersi Eğitim Programı'nın hedeflerinin nitelikleri nelerdir?).....	32
II. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II dersi eğitim programı içeriğine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?)	41

III. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II dersi eğitim programının eğitim durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?).....	45
IV. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II dersi eğitim programının öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?).....	50
V. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II dersi eğitim programı ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?).....	57
VI. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum(Saç Yapımı II dersi eğitim programının hedeflere ulaşma derecesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?.....	61
BÖLÜM IV	
SONUÇ VE ÖNERİLER.....	63
Sonuçlar.....	63
Öneriler.....	65
KAYNAKÇA.....	68
EKLER.....	73
Ek-1:Araştırma Anketi.....	74
Ek-2:Meslek Yüksekokulu Programı Girişi.....	80
Ek-3: Meslek Yüksekokulu Saç bakımı II Ders Programı.....	95
Ek-4:MEGEP Saç Bakımı I Dersi Perma ve Defrize Modülleri.....	100

TABLOLAR LİSTESİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo II-1 Saç Yapımı II Dersin Almış Öğrencilerin, Okul ve Sınıflara Göre Dağılımı.....	25
Tablo III-1 Örneklem Grubunun Okul , ve Çalışma Durumuna Göre Dağılımı	30
Tablo-III.2: Örneklem Grubunun Bulundukları Okul Ve Sınıflara Göre Dağılımı.....	31
Tablo III-3 Saç Yapımı II Dersi Eğitim Programı İçeriğine İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	42
Tablo III-4 Öğrencilerin Programın Araç Gereç ve Eğitim Durumlarına İlişkin Görüşleri.....	46
Tablo III-5 Öğrencilerin Programın Öğretim Yöntemlerine İlişkin Görüşleri.....	51
Tablo III-6 30. Soruya(Öğretim Elemanlarının En Çok Kullandıkları Yöntem ve Teknikler, Kullanılma Sıklığı)İlişkin Öğrenci Görüşleri.....	52
Tablo III-7 Öğrencilerin Programın Ölçme Değerlendirme Tekniklerine İlişkin Görüşleri.....	58
Tablo III-8 Öğrencilerin Programın Hedeflerine Ulaşma Derecesine İlişkin Görüşleri.....	62

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, eğitim programı ve eğitimde program değerlendirme genel olarak tartışıldıktan sonra bu araştırmaya konu olan Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Programı tanıtılmış böylece problemin bütün içindeki yeri belirlenmeye çalışılmıştır. Ayrıca araştırmanın amacına, önemine, sınırlılıklarına, araştırmaya başlarken yapılan varsayımlara, tezde geçen önemli terimlerin hangi anlamlarda kullanıldığına, ilişkin bilgilere, kısaltmaların açılımına, konu ile ilgili araştırmalara yer verilmiştir.

Problem

“Eğitim bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir” (Ertürk,1998,s.12). Buradaki istendik kelimesi değişmenin önceden tasarlandığını gösterir. Kasıt kelimesinin ise planlı bir eğitimi ifade ettiği söylenebilir. Bu anlamda eğitim programı “öğrenene, okulda ve okul dışında planlanmış etkinlikler yoluyla sağlanan öğrenme yaşantıları düzeneği”

olarak tanımlanabilir(Demirel,2005,s.4). Bu düzeneğin oluşturulabilmesinin bir dizi çabayı gerektirdiği açıktır. Bu çabaların tümünü ifade etmek üzere program geliştirme kavramı kullanılmaktadır (Varış, 1996; Ertürk, 1998)

Program geliştirme,“hazırlanan programın, denenmesi(uygulama), bilimdeki gelişmeler, toplumun ihtiyaçlarının ışığında gözden geçirilmesi, değerlendirilmesi aşamalarından oluşan çok yönlü, kapsamlı ve sürekli bir araştırma süreci olarak tanımlanabilir”(Büyükkaragöz ve Çivi,1999,s.222). Eğitim programı geliştirme sürecinin, geliştirilmesi gereken programın temel boyutlarının saptanmasıyla başlayıp örgütlenmesi ve süreç içinde gereksinimler doğrultusunda yeniden ele alınmasıyla sürüp giden bir dizi etkinlikleri kapsadığı söylenebilir.

Bir eğitim programının temel öğeleri hedefler (amaçlar), içerik(muhteva),öğretme öğrenme süreçleri (eğitim durumları), değerlendirme (sınama durumları)dir (Demirel, 1999,s.148; Varış, 1996; Ertürk, 1998; Sönmez,1994).

Program öğelerinden hedef boyutunda, bireyleri niçin neden eğitiyoruz; yani birey hangi bilişsel, duyuşsal ve devinişsel nitelikleri kazanacak içerik boyutunda, amaçlara ulaşmak için ne öğretelim; yani öğrenci hangi içerikle etkileşimde bulunsun, süreç boyutunda ise nasıl öğretelim; yani öğrencilerin içerikten etkilenmeleri ve bunun sağlanması için hangi ortam ve yöntemlerine ihtiyaç vardır şeklinde ifade edilebilecek türden soruların cevapları verilmeye çalışılır. Programın son boyutu olan değerlendirme boyutunda ise yapılan eğitimin kalite kontrolü yapılır. Değerlendirme sonuçları da eğitim programının hedeflerine ne kadar ulaşıp ulaşmadığını ortaya koyar(,Demirel, 1996; Ertürk, 1998; Varış, 1996; Sönmez,1994).

Eğitim programının, önemli boyutlarından biri hatta birincisi olan hedefler, “bir öğrencinin, planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan bir özelliktir”(Ertürk,1998,s.25). Buradan da anlaşılacağı üzere eğitim

programının başında hedefler tespit edilmeli ve programın sonunda bu hedeflere ulaşılması beklenmelidir.

Hedef ve davranışlar belirlendikten sonra, bu hedef ve davranışları kazandırılmasında yararlanılacak ve kendi içinde mantıklı bir tutarlılığı olacak biçimde ünite ve konuların düzenlenmesi ile eğitim programının içerik boyutu ortaya çıkarılmış olur. Ayrıca içerik düzenlenirken, hedef davranışlarla tutarlı, çağdaş bilimsel, sanatsal ve felsefi bilgiyle donanık, öğrencinin hazır bulunuşluk düzeyine uygun, somuttan soyuta, basitten karmaşığa, bilinenden bilinmeyene, kolaydan zora ve birbirinin önkoşulu olacak biçimde sıralanması ilkelerine de uyulmalıdır(Sönmez,1994,s.94; Ertürk, 1998; Varış, 1996).

Hedefler bağlamında içerik belirlenip yapılandırıldıktan sonra eğitim durumlarının belirlenip düzenlenmesi söz konusudur. Eğitim durumlarının belirlenmesi öğrenme yaşantılarının belirlenmesi anlamına geldiği söylenebilir. Bu yaşantılar uygulamada öğrenme öğretme süreci şeklinde ifade edilebilir. Bu süreçte “hedeflere ulaşmak için hangi öğrenme öğretme modelleri, stratejileri, yöntemleri ve tekniklerin seçileceği belirtilmektedir”(Demirel,2005,s.5). Öğrenme-öğretme süreçleri, öğretmen ve öğrencinin önemli rol oynadığı ve programın en operasyonel ögesidir(Varış,1996,s.150).

Eğitim programının uygulanmasına dayalı bu operasyonel sürecin ardından varılan noktaya bakılarak değerlendirme aşamasına geçilir. Bu aşamanın temel amacı eğitim programında gözlenen yetersizliklerin saptanarak giderilmesidir (Erden, 1998)

Eğitim sürecinde değerlendirme genellikle iki amaca yönelik olarak yapılır:1- Öğrencilerin başarısını değerlendirmek, 2-Eğitim programlarının etkililiği hakkında yargıda bulunmak. Bunlardan birincisinde değerlendirilen obje öğrenci, ikincisinde ise eğitim programıdır(Erden,1998,s.9).Eğitim programının değerlendirilmesinde, hedef-davranışların ne kadarının kazandırıldığı dikkate alınarak ve yapılan eğitimin kalite kontrolü yapılmakta ve gerektiğinde sistemin tümü gözden geçirilebilmektedir

(Sönmez,1994,s.94 Demirel,2005,s.5; Ertürk, 1998; Varış, 1996). Kısacası eğitimde program değerlendirme uygulama sonuçları ışığında programın etkililik derecesi hakkında karar verme anlamına gelmektedir.

“Program değerlendirme, eğitim programını ya da programın herhangi bir ögesini kabul etmek, değiştirmek ya da çıkartmak amacıyla çeşitli ölçme araçları ile veri toplayarak elde edilen verileri, programın etkililiğinin işaretçileri olan ölçütlerle karşılaştırma ve programın etkililiği konusunda karar verme sürecidir”(Gözütok,1999,s161).

Değerlendirme bulguları doğrultusunda sistemin tümü incelenir ve değerlendirme sonuçları doğrultusunda düzeltme yapılır.

Program düzeltme, kısaca programı etkili ve sağlam kılabilmek için, programın hangi öğelerinde ne gibi değişiklikler yapılması gerektiğini kararlaştırma, kararlaştırılan değişiklikleri yapma evresidir(Büyükkaragöz ve Çivi,1999,s.225).

Eğitim programlarının değerlendirilmesine ilişkin farklı yaklaşımları altı ana grupta toplamak mümkündür. Bunlar;1-Yetişek tasarısına bakarak, 2-Ortama(gizil ve muhtemel uyarıcılar düzenine)bakarak, 3-Başarıya bakarak, 4-Öğrenmeye bakarak, 5- Erişie bakarak, 6-Ürüne bakılarak yapılacak değerlendirmelerdir(Ertürk,1998,s.15).

Program değerlendirmedeki farklı yaklaşımlar gibi çeşitli eğitimciler tarafından geliştirilmiş farklı program değerlendirme modelleri bulunmaktadır. Bu modellerin önemli bir kısmı çeşitli program değerlendirme projeleri sırasında ortaya konmuştur(Gözütok,1999; Demirel,2005).

Örneğin; R.Tyler tarafından 1933–1941 yılları arasında geliştirilen ve günümüzde halen geçerliliğini koruyan program değerlendirme modeli, program geliştirme modeline dayalıdır. Tyler’a göre bir programın üç temel ögesi vardır. Bunlar; hedefler, öğrenme yaşantıları ve değerlendirmedir(Erden,1998,s.11).Bu

modelde hedefler oldukça önemli bir yer tutar. Tyler'ın değerlendirme sürecinde, öğrenci davranışlarının öğretimin başında ve sonunda olmak üzere en az iki kez ölçülerek hedeflere ulaşma derecesini tayin etmek gerektiğini savunduğu Demirel (2005,s.185–186) tarafından vurgulanmaktadır.

Böylece hangi hedeflere ulaşıldığı belirlenir. Sonra ulaşılamayan hedeflere niçin ulaşılmadığını belirlemek için, hedefler incelenir. Elde edilen bulgulara göre ulaşılamayan hedefler değiştirilir ya da çıkarılır. Hedeflerde bir hata yoksa hedefin kazandırıldığı öğrenme yaşantısına bakılır. Yaşantıda bir sorun varsa değiştirilir. Tyler'ın değerlendirme modelinde niceliksel verilerden yararlanılır. Bu özelliklerinden dolayı hedef dayanaklı araştırma modeli deneysel araştırma yöntemlerine uymaktadır (Erden, 1998,s.12).

Erden(1998,s.12-13)'e göre Stufflebeam tarafından geliştirilen ve çevre (context), girdi (input), süreç (process) ve ürün (product) sözcüklerinden oluşturulan CIPP modeli ise, oldukça kapsamlı ve çok yönlü bir değerlendirme modelidir. Stufflebeam'a göre, değerlendirmenin amacı bir yargıya varmak için bilgi toplama, uygulama ve tanımlamadır. Bu duruma uygun dört karar türü bulunur: 1-Amaçlarla ilgili planlama kararları,2-Süreci planlamada yapısal kararlar3-Yöntemleri uygulama, kontrol etme ve düzeltme için uygulama kararları,4-Becerilere ulaşma ve yargılama için yaygınlaştırılmış kararlar(Stufflebeam,1973,s.43). CIPP değerlendirme modelinde, bu kararlara dayanak oluşturması için çevre, girdi, süreç ve ürünün değerlendirilmesi söz konusudur. Eğitim programı değerlendirmeye dayanak oluşturan ve yukarıda vurgulanan değişkenlerin neyi ifade ettiği aşağıda açıklanmıştır(Gözütok,1999,s169; Demirel,2005,s.190; Erden,1998,s.13; Semerci,1998,s.34).

Çevrenin Değerlendirilmesi: Programla ilgili tüm faktörler ve mevcut durum analiz edilir. Bunun görevi, amaçların belirlenmesi için bir gerekçe ortaya koymaktır.

Girdinin Değerlendirilmesi: Programın amaçlarına ulaşabilmesi için gereksinim duyulan kaynaklara ve bu kaynakların kullanımına ilişkin veriler toplanır. Ayrıca potansiyel engeller değerlendirilir, yapılacak planda bu bilgiler kullanılır. Program ve öğeleri mikro düzeyde analiz edilir. Girdi analizi sırasında, hedefler okulun amaçları ile tutarlı mı? Öğretim stratejileri hedeflere uygun mu? Gibi programın çeşitli öğeleri ile ilgili sorulara yanıt aranır.

Sürecin Değerlendirilmesi: Bu aşama programın uygulanması ile ilgili kararların alınması için gereklidir. Bu süreç program uygulanırken gerçekleştirilir ve planlanan ile gerçek faaliyetler arasındaki uyuma bakılır.

Ürünün Değerlendirilmesi: Bu değerlendirmenin amacı, erişime dayalı olarak programın ürünü (kazanılması beklenen davranışlar) hakkında veri toplanarak ölçmek ve yorumlamaktır. Ürün değerlendirilen programın devam edip etmeyeceği ya da nasıl bir değişikliğe uğratılması gerektiği hakkında bilgi verir. Bu değerlendirme sadece uygulamanın sonunda değil, ihtiyaç duyulduğu sıklıkta uygulama devam ettiği sürece yapılır.

Stufflebeam'e(1973) göre değerlendirme sürekli bir işlemdir. Program hakkında sürekli bilgi toplanması, program ve öğretimle ilgili doğru kararların alınmasına yardımcı olur.

Erden(1998 s, 14)'e göre 1975 yılında Eisner tarafından geliştirilen eğitsel eleştiri modeli diğerlerinden farklı olarak niteliksel incelemeye ağırlık vermektedir. Modelin betimleme, yorumlama ve değerlendirme olmak üzere üç temel boyutu vardır. Betimsel boyutta eğitimin niteliği ile ilgili özellikler tanımlanır. Yorumlamada, program sonucu meydana gelen olayların olası bazı sonuçları tahmin edilir ve yorumlanır. Değerlendirme boyutunda, betimleme ve yorumlama sonuçlarına dayalı olarak programın değeri hakkında yargıda bulunulur.

Her şeye rağmen unutulmamalı ki, eğitim programı değerlendirme araştırmalarında, araştırmacılar, kendi amaç ve koşullarına en uygun modeli seçebilir ya da bu modellerden yararlanarak, değerlendirme amacı doğrultusunda ***bir modelin bir boyutu ya da birkaç modelden yeni bir model oluşturularak da kullanılabilir***. Hangi model ya da modeller seçilmiş olursa olsun önemli olan bilimsel araştırmalarda izlenen yolun izlenmesi ve gereken titizliğin gösterilmesidir.(Gözütok,1999,s171; Erden,1998,s.11).

Yukarıda belirtildiği gibi eğitim programı değerlendirme gerek hedef, gerek süreç, gerekse değerlendirme boyutlarında ortaya çıkan eksiklik ve yetersizliklerle ilgili kanıt toplayıp, bu kanıtlar ışığında söz konusu eğitim programında yapılması gereken değişikliklere karar verme sürecidir. Bu anlamda eğitim programının düzeltilmesi onun geliştirilmesi anlamına gelmektedir (Varış, 1996) O halde, her eğitim programı değerlendirilmeye muhtaçtır. Aksi halde ihtiyaçlara cevap veremez. Dolayısıyla olmuş bitmiş bir eğitim programı yoktur. Eğitim programı daima oluşum halindedir denebilir (Sönmez, 1994).

Bu bağlamda, bu araştırmada MYO Kuaförlük Bölümü Saç Yapımı II Dersi Programının girdi boyutu olarak hedefler ve içerik(Sönmez,1994,s.8-22;Demirel,2005,190) süreci oluşturan boyutlar olarak eğitim durumları ve değerlendirme işlemleri öğrenci görüşleri doğrultusunda incelenmiştir. **Hedef boyutunun değerlendirilmesinde tasarı dikkate alınarak, teorik kanıtlar ışığında hedefler incelenmiş ve bilimsel ölçütlere uygunluğu ele alınmıştır. İçerik ve süreç boyutunun değerlendirilmesinde söz konusu programı alan öğrenci görüşleri temele alınmıştır.**

Alan yazarlarının sunduğu verilere göre her eğitim programı değerlendirmeye muhtaçtır. Çünkü değerlendirme, hem ihtiyaçlara cevap verecek nitelikte bir eğitim programına ulaşma hem de onu geliştirmede çıkış yoludur. O halde, ülkemizde son yıllarda birçok meslek yüksek okulu açıldığı ve yeni eğitim programlarının tasarlandığı dikkate alındığında harcanan emeklerin boşa gitmemesi için gerekli söz

konusu okullarda uygulanan eğitim programlarının geliştirilmesi konusunda gerekli önlemlerin alınması kaçınılmazdır.

Ülkemizde Kuaförlük Eğitimi ilk olarak örgün eğitimde 1986 yılında Ankara Yenimahalle Kız Meslek Lisesi, Antalya İsmet İnönü Kız Meslek Lisesi ve İstanbul Rüştü Uzel Kız Meslek Lisesi olmak üzere üç okulda vermeye başlanmıştır. Bu okullara öğretmen yetiştirmek amacıyla Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesine bağlı bulunan Kız Sanat Eğitimi Yüksekokulu bünyesinde “Kuaförlük Öğretmenliği” ön lisans programı olarak 1988 yılında açılmıştır. 1992 yılında ise 3837 sayılı kanunla Gazi Üniversitesi’ ne bağlı “Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi” olarak lisans düzeyinde eğitim vermeye başlamıştır. 1995 yılında yapılan bir değişiklikle bölümün adı “Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi” olarak değiştirilmiştir.

Mesleki Yaygın Eğitim Fakültesi, Eylül 2000 tarih ve 24168 sayılı resmi gazetede yayınlanan Kanun Hükmünde Kararname ile “Mesleki Eğitim Fakültesi” ile birleştirilmiştir. Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı bu değişiklikle Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Anabilim Dalı altında bilim dalı olarak yer almıştır. Bugün bu okul kuaförlük alanında lisans düzeyinde Kuaförlük Eğitimi veren tek kurumdur.

Kuaförlük Eğitimi yaygın eğitim olarak; 20 Haziran 1977 tarih ve 2089 sayılı çırak kalfa ve ustalık kanunu ve bu kanunu kapsamına alan 3308 sayılı Mesleki Eğitim Kanununun 05.06.1986 tarihinde kabulü ile çıraklık eğitim merkezlerinde vermeye başlanmıştır. (Akyüz, 1989, s. 413–414).

Günümüzde kuaförlük eğitimi; Anadolu Kız Meslek Liseleri, Anadolu Meslek Liseleri, Kız Meslek Liseleri, Meslek liseleri ve Çok Programlı Liselerin “Cilt Bakımı ve Kuaförlük” alanı “kuaförlük” dalında, Kız Teknik Öğretim Olgunlaşma Enstitüleri, Pratik Kız Sanat Okulları, Mesleki Eğitim Merkezleri, Halk Eğitim Merkezleri ve Akşam Sanat Okullarında verilmektedir (İŞKUR(a), 2006).

.)Ayrıca, Teknik liseler, Belediyelerin meslek edindirme amaçlı açtığı kurslarda, MEB’ na bağlı Özel Kurslarda ve Meslek odalarında da Kuaförlük Eğitimi verilmektedir.

Teknik Liseler, Anadolu Meslek Liseleri, Kız meslek Liseleri ve Meslek Liseleri Kuaförlük Bölümü mezunları aşağıdaki kanun maddesi kapsamında MYO’ larına sınavsız geçiş yapabilmektedirler.

29.06.2001 tarihinde kabul edilen 4702 sayılı kanunla 2547 sayılı Kanunun 45 inci maddesine mülga (c) bendinden sonra gelmek üzere eklenen (e) bendinde “Meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından mezun olan öğrenciler istedikleri takdirde bitirdikleri programın devamı niteliğinde veya buna en yakın programların uygulandığı, öncelikle kendi meslekî ve teknik eğitim bölgesi içinde yer alan veya bölgesi dışındaki meslek yüksekokullarına sınavsız olarak yerleştirilebilirler. Sınavsız olarak meslek yüksek-okullarına devam ederek mezun olan öğrencilerin yüzde onundan az olmamak üzere ayrılacak kontenjanlara göre alanlarındaki lisans programlarına dikey geçiş yapmaları sağlanır. Bununla ilgili esas ve usuller, Millî Eğitim Bakanlığı ile Yükseköğretim Kurulu işbirliği ile çıkartılacak yönetmelikte belirlenir” denilmektedir.

Bu kanun kapsamında; 2002–2003 öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi, Çukurova Üniversitesi ve Gazi Üniversitesi bünyesinde MYO Kuaförlük Bölümü açılmıştır.2004–2005 öğretim yılında Akdeniz Üniversitesi bölüme öğrenci almayı bırakmış aynı yıl Mersin Üniversitesi SBYO bünyesinde Kuaförlük Bölümü açılmıştır. Bu Üniversitelerin bünyesindeki MYO ’da Cilt Bakımı Bölümü de bulunmaktadır. Ayrıca 2004–2005 öğretim yılında Ege Üniversitesi, 2005–2006 öğretim yılında Adnan Menderes Üniversitesi bünyelerinde Cilt Bakımı Bölümü açılmıştır. Kozmetoloji alanında ön lisans düzeyinde eğitim veren üniversitelerden birisi de 1998–1999 öğretim yılında açılan Kocaeli Üniversitesi Hereke Ö.İ.Uzunyol. Meslek Yüksekokulu Kozmetik Teknolojisi Programıdır.

Ülkemizde halen mevcut olan 625 MYO' dan 490'ı faaldir. Hemen hemen tüm yurda dağılmış olan bu okullara halk ve yerel yönetimler yakın ilgi ve destek göstermektedir. Bu okullarda teknik, denizcilik, iktisadi ve idari programlar ve sağlık programları adı altında toplam 258 programda eğitim-öğretim yapılmaktadır.

Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimin, nicelik ve niteliksel olarak, bugünkü durumundan daha ileri bir düzeye götürülmesi gerekmektedir. Sanayinin gereksinim duyduğu nitelikli ara insan gücünü yetiştiren tek kaynak meslek yüksekokullarıdır. Meslek yüksekokulları (MYO) tekniker unvanına sahip ara insan gücü yetiştirmektedirler. Türkiye ekonomisinde üretim ve istihdamın çok büyük bir bölümü KOBİ ' ler (Küçük ve Orta Boy İşletmeler) tarafından yapılmaktadır. Ülkemiz kalkınma planları ara kademe insan gücü ihtiyacını geçmişte sürekli olarak ortaya koymuş ve günümüzde de duyulan bu gereksinimi ortaya koymaya devam etmektedir(YÖK;2005,s.108).

MYO Kuaförlük Bölümü mezunları ustalık statüsünde mezun olmaktadır. 4702 sayılı kanunla 17 Maddesinde 3308 sayılı Kanunun 29 uncu maddesi şu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 29. – “ En az üç yıl süreli meslekî ve teknik orta öğretim kurumlarından veya meslekî ve teknik eğitim okul ve kurumlarından mezun olanlar, Bakanlıkça düzenlenen ustalık eğitimi kurslarına katılabilecekleri gibi doğrudan da ustalık sınavlarına girebilir.” Kanun maddesiyle Meslek lisesini bitirdiklerinde de bu statüye bir sınava girerek sahip olabilecekleri belirtilmektedir.

4702 sayılı kanunla 18. Maddesinde 3308 sayılı Kanunun 30 uncu maddesi şu şekilde değiştirilmiştir.

Madde 30. – “Ustalık belgesine sahip olanlar veya bunları işyerlerinde çalıştıranlar bağımsız işyeri açabilir. Bu Kanun kapsamına alınan il ve mesleklerde; belediyeler ve işyeri açma izni vermeye yetkili diğer kurum ve kuruluşlar işyeri açacaklardan, meslek odaları ise işyeri sahibi olarak üye kaydı yaptıracaklardan, ustalık belgesi istemek zorundadır.”

Yukarıda belirtilen kanun maddesi kapsamında ustalık belgesine sahip olmak önem kazanmaktadır. Ancak kuaför salonlarının küçük işletmeler olması, belgelerle

ilgili denetimlerin çok sıkı yapılmaması nedeniyle işe girerken ve çalışma esnasında belge sahibi olmaktan çok, mesleki yeterliliğe sahip olmak yeterli ve gerekli görülmektedir. Burada da eğitim programının başarısı önem kazanmaktadır.

Meslek yüksekokulu öğrencilerini daha başarılı olmaya özendirmek, yetenekli başarılı öğrencilerin lisans öğrenimi yapabilmelerine olanak sağlamak amacıyla hazırlanan "MYO ve Açık Öğretim Önlisans Programları Mezunlarının Lisans Öğrenimine Devamları Hakkında Yönetmelik," 19 Şubat 2002 ve 24676 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir (YÖK;2005,s.112). Bu kapsamda MYO mezunları işyeri açmak ya da bir işyerinde çalışmanın yanında bir üst öğrenime devam edebilme alternatifine de sahiptirler.

İlgili yönetmelik gereği MYO mezunlarına % 10' luk bir kontenjan ayrılmakta, mezuniyet notunun 70 olma ve ÖSYM'ce yapılan DGS sınavında başarılı olma gibi şartlar aranmaktadır. MYO sayıları gittikçe artmakta Kuaförlük, Cilt Bakımı mezunları için G.Ü. Mesleki Eğitim Fakültesi Giyim Endüstrisi ve Moda Tasarımı Anabilim Dalı Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Anabilim Dalı dikey geçişle gidilecek tek üst öğrenim kurumudur. Kozmetik Teknolojisi Programı mezunları da bu üst öğrenime gidebilmektedirler. Bütün MYO için tek bir yer olması mezunların şansını azaltmaktadır. Mezunların mesleki gelişimlerini örgün eğitimde sürdürebilme şanslarının azlığı açısından bakıldığında Saç Bakımı II Dersi programının başarısı önemlidir.

Bu araştırmada mezunların yukarıda bahsedilen durumları ve programın yeni olması nedeniyle MYO Kuaförlük Programı incelenmiştir(YÖK,2003).

Kuaförlük Programı; MEB-YÖK bünyesinde Meslek Yüksekokulları Program Geliştirme Projesi adı altında Aralık 2001 tarihi itibarıyla başlatılan meslek yüksekokullarındaki 15 programın müfredatlarının yeniden yazılması projesi kapsamında 15 programa ek olarak geliştirilmiştir. Kuaförlük Programı Geliştirme Komisyonu; MEB-YÖK işbirliğinde, Milli Eğitim Bakanlığı Kız Teknik Öğretim

Genel Müdürlüğüne bağlı Meslek Liselerinde görev yapan Cilt Bakımı ve Kuaförlük Öğretmenleri ile Metge Projesinde görevli öğretmenlerden oluşturulmuştur. Bu çalışma sonucu ortaya çıkan Kuaförlük Programı 2003–2004 Eğitim yılından itibaren uygulanmaya başlanmıştır (YÖK,2003;YÖK,2005,s.113).

MYO Kuaförlük Programında Kuaförlük Meslek Elemanı:

“Kuaförlük sektöründe; müşterilerle etkili iletişim kurarak onların isteklerini ön planda tutan,saç bakımı,saç kesimi(defrize,permanant teknikleri vb.),saç renklendirilmesi,sakal-bıyık şekillendirilmesi,peruk-postiş bakım ve kullanımlarını makyaj,el ve ayak bakımlarını,teknikğine uygun olarak yapabilen,gerekli kararları alabilen,sektörde çalışanlara rehberlik yapabilen sorumluluk sahibi,iş gücü yönetiminde yönetime katkı veren veya kendi işyerinde yönetim fonksiyonlarını icra eden kişidir” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımda; saç kesimi ifadesinden sonra parantez içinde verilen “defrize ve permanant teknikleri vb” saç kesimi değil saç şekil verici tekniklerdir ve yukarıda sayılan temel kuaförlük işlemlerindendir(

İŞKUR(b,2006) tarafından yapılan meslek tanımlarında Bayan Kuaförü

“Saç kesimine, renklendirilmesine, bakımına, şekillendirilmesine ve kalıcı forma sokulmasına ilişkin işlemleri, kendi başına ve belirli bir süre içerisinde yapma bilgi ve becerisine sahip nitelikli kişidir” şeklinde tanımlanmıştır.

Bu tanımdaki kalıcı forma sokulması işleminin açılımı; saçın hem sıcak hem de soğuk suda kalıcı olacak biçimde düz, dalgalı ya da kıvrıkcık şekillendirme uygulamalarıdır(Kılğour ve McGarry,1995,s.170-171).

Meslek Yüksekokulu Programında Saç Yapımı II Dersi, I. Sınıfın II. Yarıyıl dersidir. Saç yapımı II dersi kapsamını, saç kalıcı şekil verme uygulamaları olan perma ve defrize üniteleri oluşturmaktadır.

Saçı kalıcı şekil verme uygulamaları saçı dalga vermek amacıyla yapıldığında perma (permanant) saçı düzleştirmek amacı ile yapıldığında ise defrize adını alır (Erkan ve Güngör, 2001). Hangi amaçla yapılsa yapılsın saçı verilen şekil uzun süre kalıcıdır. Saçı, dalgalı hale getiren preparatlar saçı, verildiği şekilde, 6 hafta ile 12 ay arasında aynı tutabilirler (Alpmen, 1978,s.88). Verilen düz şeklin kalıcılığı ise saçın uzamasına bağlıdır. Normal olarak saç günde 0.3-0.4 mm Kadar uzar(Tarımcı,1998,s.163). Saçın kıvrıkcık olarak dipten 3-4cm uzaması ile defrize uygulamasının yenilenmesi gerekir. Bu da en az 2-3 ay kalıcı olduğu anlamına gelir .

Perma ünitesi, bilişsel, duyuşsal ve psikomotor davranışları en üst düzeyde göstermeyi gerektirir. Defrize ise psikomotor alanda olmasa da bilişsel ve duyuşsal yönden üst düzey davranışlar gerektirir. Bu nedenle kuaförlük meslek yeterliliği açısından saçı kalıcı şekil verme uygulamaları önemli bir yere sahiptir. Verilen şeklin uzun süre kalıcı olması nedeniyle müşteri memnuniyeti açısından da önemlidir. Çünkü uygulamanın hatalı yapılması halinde, saçın çok kıvrıkcık yada yeteri kadar dalgalı olmaması gibi görünüm istenilen şekilde değilse saç hasarına neden olmadan görünümün düzeltilmesi mümkün değildir. Saçın fazla işlenmesi sonucu,saçın ıslakken kıvrıkcık kuruyken düz görünmesi ve lastik bantları çok sıkı takma sonucu saçın birkaç santim dipten kopması gibi durumlarda, ise saçın kesilerek uzaklaştırılması dışında çözümü yoktur. Yapılan yanlış uygulamalarla saç dayanıklılığını kaybetmekle kalmayabilir. Permanant ve defrize işlemlerinde kullanılan kimyasal maddeler saç ,deri,tırnak gibi vücut bölgelerindeki tahriş edici etkisi nedeniyle saçı yapılan kişide,ciltte eritem,alerjik reaksiyon,saçta matlaşma,yıpranma ,saç tellerinde kopma ve dökülme,saçı yapan kişide direk temas sonucu eritem,irritan kontakt dermatit, alerjik reaksiyon ve kaşık tırnağa neden olabilir. Uygulama doğru yapılmadığında kalıcı ve büyük sağlık sorunları ile karşılaşılabilir. Saç düzleştirici ve nötralizatör olarak kullanılan potassium veya sodium hyroxide gözlere temas ettiğinde körlüğe sebep olabilir. (SSYB,1979). Uygulamada hata yapılmaması için; teorik bilgilerin tam öğrenilmesi ve yeterince beceri kazanılması gerekir. Bu da etkili bir öğretim ile mümkündür.

İnsan saçı dıştan içe kutikula, kortex ve medulla olmak üzere üç tabakadan oluşur. Kıl kutikülü, kılın ucundan köküne kadar uzanan, birbiri üzerine binerek kiremit gibi dizilmiş yassı hücrelerden oluşan 6-8 sıralı bir yapıdır (Kundakçı, 1998,s.131, Ciliv, 1998,s.135) . Saça kalıcı şekil verme uygulamaları saçın orta tabakası olan korteksde gerçekleştirilir. Korteks hücreleri, saçın ana yapısı keratin yapıdadır. Bu keratinin yapısında sistein amino asidi çok bulunmasından dolayı fibriller arasında pek çok -S-S- köprüsü şeklinde bağlanma vardır(Umbach,1991,s.29,Ciliv, 1998,s.135).

Saça kalıcı şekil vermek, indirgeme ile saçtaki -S-S- çapraz bağlarını kırmayı ve protein zincirinde -S-S- bağınyeniden başka durumlarda oluşturmayı içerir . Alkali perma losyonları amonyum tioglikolat olarak adlandırılan indirgeyici bir madde içerir. Optimum etki alabilmek için ph aralığı9.5-9.7 olmalıdır(Poucher,1974,s.96-100).Perma losyonu, kütikül pullarına nüfuz edip kortekse girdikçe, indirgeyici madde yeni bir amino asit olarak sistein (cysteine) oluşturmak üzere sistinin (cystine) disülfit bağlarını kırarak hidrojen iyonu ekler. (Henderson, 1995,s.126). Disülfit bağları kırıldıktan sonra saça verilen yeni şekilde yeniden oluşturulur. Bu şekil eğer düz tarama ya da çok kalın bigudilerle sarma şeklinde düzleştirme ise “defrize”, ince bigudilere sararak kıvrıcılık ya da dalga verme şeklinde ise “perma” işlemi gerçekleştirilir.

Bağların yeniden oluşumu tiol grubundan hidrojen uzaklaştırabilen ve gergin keratin molekülünde yeni bir pozisyonadaki -S-S- disülfit bağınyeniden oluşturabilen, orta derecede oksitleyici ajan kullanılarak meydana gelen oksidasyonla ilgili bir işlemdir. Oksijenin fazlasında, sülfonik asit yapısında bir madde, örneğin sisteik asit oluşur ve saç dayanıklılığını kaybeder(Kıl gour, 1995). .

Alkali solüsyonun fazlasıyla muamelede, özellikle de lif indirgeme esnasında gerilim altındaysa kalıcı saç hasarına yol açtığı kaydedilmiştir. Normal uygulamada önemli bir kalıcı hasar oluşmaz ve redüksiyon ile ortaya çıkan lif zayıflaması oksidasyon basamağında tamir edilir.Yine de saç liflerinde kalıcı değişiklikler

oluşur(Gershon vd.,1972,s.195).Permanın korteks üzerindeki etkisi ile,çapraz protein bağları kopar,lifçikler zayıflar,matris çapraz bağlanır,yumuşaklık vermez.Böylece saçlar zayıflar ve saç kesitinin şekli değişir(Şenol,2002,s.106).

Kalıcı şekillendirme işlemleri esnasında, eğer saç bigudiye çok sıkı yada hatalı sarılır,solüsyon saçta çok uzun süre bekletilir veya amaonyum tioglikolat solüsyonu çok kuvvetli olursa saçlar zarar görebilir.Saçların çok ince telli olması,uygulamadan kısa süre önce boya vb. işlem görmüş olması da saçın zarar görmesini kolaylaştırır.Uygulama sonrası saçta geçici alopesia(saç dökülmesi) görülebilir(Atmanoğlu,1988,s.655;Henderson,1995,s.136).

Kullanılan kimyasallar, uygulamayı eldivenle yapma beceri ve alışkanlığı edinilmemişse sadece saçı yapılane değil kuaföre de zarar verebilir. “Kuaförlerde kaşık şeklindeki tırnaklara sık rastlanır bu da perma sıvısında tırnak plağındaki amino asit sistin miktarını azaltan amonyum tioglikolat’ın sık kullanımı sonucu oluşur” (Eaton ve Openshaw, 2000,s.162-163). Perma ilacı ile uzun zaman temas neticesinde ellerde İrritan Contact Dermatitis oluşabilir (Akkaya vd.,1998,s.131).

Perma ve defrize olmak üzere benzer iki uygulamayı içermesi, doğru öğretilmesi ve uygulanması gerekliliği ve çok yönlü bir öğretimi gerektirmesi nedenlerinden dolayı; saça kalıcı şekil verme öğretimi kuaförlük eğitimi açısından oldukça önemlidir.

Saça ve saçı yapılane zarar vermeden işlemi gerçekleştirebilmek için, uygulayıcı; cildin ph' sı, emilimi, hassasiyeti, alerjik reaksiyonları, saçın büyüme yönü, gözenekliliği, kalınlığı vb. saç ve cilt özelliklerini ve uygulamaya etkilerini, uygulamada kullanılan yöntemleri ve sarma tekniklerini, kullanılan kimyasal preparatların ve diğer araç gereçlerin sahip olması gereken özellikleri çok iyi bilmeli ve tekniği doğru tespit ederek uygulamalıdır(Attenberger,1981,s.168-171, Simpfenderfer vd,2000,228-255).

İnsan sağılığını yakından ilgilendirmesi doğru uygulandıında, kişinin estetik güzelliğine ve psikolojisine olumlu katkıları olan; yanlış uygulandıında ise estetik, psikolojik olduğu kadar, sağılık açısından da olumsuz sonuçları olması nedeni ile saa kalıcı şekil verme uygulaması, kuaförlük mesleğinin  ğretimi açısından önemli görülerek seçilmiştir. Ayrıca yanlış bir uygulama yapıldıında telafisi oldukça güçtür.

Saa kalıcı şekil verme gibi insan sağılığını yakından ilgilendiren bir konunun eğitimi; ağdaş uygarlık düzeyinin gerektirdiği, yüksek bilgi ve teknolojiye sahip nitelikli insan gücünü yetiştirmek açısından önemlidir. Yüzyıllardır talep gören bir uygulama olması, elde edilen sa modelinin uzun süre kullanılacak olması nedeniyle saa kalıcı şekil verme uygulaması kuaförlük mesleği açısından oldukça önemlidir.

Amaç

Bu araştırmanın genel amacı; Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Sa Yapımı II dersi eğitim programı hedeflerinin bilimsel ölçütlere uygunluğu tespit edilerek, bu programın içerik, eğitim durumları,  ğretim yöntemleri, değerlendirme, hedeflere ulaşma derecesine ilişkin  ğrenci görüşleri doğrultusunda eğitim programının değerlendirilmesidir.

Bu erevede Sa yapımı II dersi hakkında  ğrenci görüşleri alınarak şu sorulara cevap aranacaktır:

Problem Cümlesi

Sa yapımı II dersi eğitim programı hedeflerinin bilimsel ölçütlere uygunluğu nedir ve bu programın içerik, eğitim durumları,  ğretim yöntemleri, değerlendirme, hedeflere ulaşma derecesine ilişkin  ğrenci görüşleri nelerdir?

Alt Problemler

1- Sa Yapımı II dersi eğitim programı hedeflerinin nitelikleri nelerdir?

2- Sa Yapımı II dersi eğitim programı içeriğine ilişkin ğrenci görüşleri nelerdir?

3-Sa Yapımı II dersi eğitim programının eğitim durumlarına ilişkin ğrenci görüşleri nelerdir?

4- Sa Yapımı II dersi eğitim programının ğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin ğrenci görüşleri nelerdir?

5- Sa Yapımı II dersi eğitim programı lme değerlendirme tekniklerine ilişkin ğrenci görüşleri nelerdir?

6-Sa Yapımı II dersi eğitim programının hedeflere ulaşma derecesine ilişkin ğrenci görüşleri nelerdir?

nem

Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü ilk mezunlarını 2004-2005 ğretim yılında vermiş yeni bir bölümdür. Bu araştırma ile Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü Sa Yapımı II dersini alan ğrenci görüşleri doğrultusunda eğitim programının değerlendirilmesi yapılacaktır. Bu alanda yapılmış benzer bir çalışmaya rastlanmamıştır.

Sa yapımı II dersi kapsamını, saa kalıcı şekil verme uygulamaları olan perma ve defrize oluşturmaktadır. Bu uygulamalar kuaför salonlarında yalnızca usta olan kişilerin yaptığı, işlemin kalıcı olması kullanılan kimyasalların ciltte ve saçta

hasar yapabilmesi nedeniyle bilgi ve beceri isteyen meslek açısından oldukça önemli uygulamalardır. Saç yapımı II dersi meslek yüksekokulu öğretim programı içerisinde yer alan temel meslek dersleri içerisinde önkoşulu olmayan ve ön koşul gerektirmeyen bir derstir. Dolayısıyla, yatay ve dikey açıdan söz konusu dersi alan öğrencilerde olabilecek bilgi ve beceri eksikliğinin giderilmesi güç olacağından Saç Yapımı II dersi eğitim programının bilimsel açıdan yeterli olup olmadığının belirlenmesi ve varsa eksik yönlerinin giderilmesi gerekir. Bu nedenlerle araştırma için uygun görülmüştür.

Bu araştırma ile meslek yüksekokulu kuaförlük bölümü saç yapımı II dersi eğitim programı hedeflerinin bilimsel ölçütlere uygunluğu tespit edilerek bu programın içerik, eğitim durumları, öğretim yöntemleri, değerlendirme ve hedeflere ulaşma derecesi öğrenci görüşleri doğrultusunda değerlendirilecektir. Böylece, araştırmanın meslek yüksek okullarının bireye ve topluma kazandırdıkları açısından değerlendirilmesine katkı sağlanacağı düşünülmektedir.

Eğitim programı değerlendirilerek güçlü ve zayıf yönlerinin tespit edilmesine imkan vereceği için bu araştırma önemlidir. Tespit edilen zayıf noktaların düzeltilip, geliştirilmesi, olumlu yönlerin güçlendirilmesi mesleki eğitimin geliştirilmesine katkıda bulunabilir.

Varsayımlar

Ankete cevap verenler kendi samimi görüşlerini belirtmişlerdir.

Sınırlılıklar

Bu çalışma 2005–2006 öğretim yılında yapılmış ve Saç yapımı II dersi eğitim programının hedeflerinin kuramsal açıdan alan yazımındaki ölçütler ışığında incelenmesi ve içerik, araç-gereç, yöntem ve teknikler, eğitim durumları, ölçme-

değerlendirme ve hedeflere ulaşma boyutlarına ilişkin öğrenci görüşleriyle sınırlandırılmıştır.

Tanımlar ve Kısaltmalar:

Tanımlar:

Defrize: Saça kalıcı olarak düz şekil verme işlemidir.

İrritan Kontakt Dermatit: Kimyasal olarak deriyi tahriş eden maddelerin deriye dışarıdan teması ile maddenin konsantrasyon ve temas süresine bağlı olarak gelişen dermatitlerdir(Akkaya vd.,1998,s.131).

Nötralize Ediciler:Bunlar kalıcı şekil verme losyonu olan alkaliyi nötralize etmek için oksitletici asit karışımları olarak kullanılan bileşenlerdir(Kılıgour ve McGarry,1995,s.182).

Öğretim Hedefi: Bir öğrencinin, planlanmış ve tertiplenmiş yaşantılar sayesinde kazanması kararlaştırılan ve davranış değişikliği veya davranış olarak ifade edilmeye elverişli olan bir özelliktir(Ertürk,1998,s.25)

Pekiştireç:“Bir davranışın olma sıklığını artıran uyarıcılardır”(Demirel,2005,s.153).

Perma: Saça kalıcı olarak dalgalı ya da kıvrıkcık şekil verme işlemidir. Kalıcı anlamına gelen permanent kelimesi ile de ifade edilir.

Redüksiyon: Kimyasal bir olay sırasında bir maddenin bileşimindeki hidrojen miktarının artırılması veya oksijen miktarının azaltılmasıdır. Permanent sıvısının saç bağları üzerindeki etkisini ifade eder.

Taksonomi: “Varlıkların basitten karmaşığa ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde aşamalı olarak sınıflandırılmasıdır. Eğitimde, istendik davranışların basitten karmaşığa, kolaydan zora, somuttan soyuta, birbirinin önkoşulu olacak şekilde aşamalı sıralamasına denir”(Sönmez,1994,s.22,26).

Kısaltmalar:

AMYO: Ankara Meslek Yüksekokulu

ÇÜ: Çukurova Üniversitesi

DGS: Dikey Geçiş Sınavı

GÜ: Gazi Üniversitesi

İŞKUR: Türkiye iş kurumu

KOBİ: Küçük ve Orta Boy İşletmeler

MEB: Milli Eğitim Bakanlığı

MÜ: Mersin Üniversitesi

MYO: Meslek Yüksekokulu

ÖSYM: Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezi

SB: Sosyal Bilimler

SSYB: Sağlık ve Sosyal Yardım Bakanlığı

YÖK: Yüksek Öğrenim Kurumu

İlgili Yayın ve Araştırmalar:

Bu araştırmanın problemi olan MYO Saç Yapımı II Dersi eğitim programının değerlendirilmesi konusu ile ilgili araştırmaya rastlanmamıştır. Bu nedenle araştırma konusuna kuaförlük bölümünde yapılması, tek bir ders programının değerlendirilmesi ve yüksekokul programının değerlendirmesi yönlerinden yakın olduğu düşünülen araştırmalara bu kısımda değinilmiştir.

Karahüseyin tarafından 2002 yılında yapılan Kız Meslek Liseleri ve Meslek Liseleri, Cilt Bakımı ve Kuaförlük Bölümü öğretim programının değerlendirilmesi isimli araştırmada öğretim programına, Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme Projesi ile getirilen değişiklikler karşılaştırmalı olarak değerlendirilmiştir. Değişikliklerin eski programı olumlu yönde geliştirdiği ortaya çıkarılmış, programda görülen yetersizliklere ilişkin aşağıdaki önerilerde bulunulmuştur:

Cilt bakımı ve kuaförlük bölümünde görev yapan branş öğretmenlerinin sayısının artırılması, derse giren öğretmenlerin, bu proje ile ilgili hizmet içi kurslarla bilgilendirilmesi, derslerin içeriğine ilişkin kaynak modül(kitap) yazım çalışmalarının hızlandırılması, program geliştirme ilkelerine uygunluk açısından, programın tekrar ele alınması, hedef ve hedef davranış ilkelerine uygunluğu sağlanmalı, derslere ait belirlenen hedefler, programda davranışları ile yer almalıdır.

Araştırma sonucuna göre, eğitim durumları ile modüller arasında tutarsızlık gözlenmektedir, bu konudaki açıklamalar yeterli hale getirilmeli, programda değerlendirme süreçlerine yer verilmeli, projenin uygulandığı okullarda öğretim ortamları iyileştirilmeli, Cilt Bakımı ve Kuaförlük Alanı Dersinin ismi diğer derslerle karışıklık yarattığı için, Cilt Bakımına Giriş ve Kuaförlüğe Giriş olarak iki ayrı ders haline getirilmelidir.

Sağlam tarafından 2002 yılında yapılan Meslek Lisesi Kuaförlük Bölümü Saç Bakımı ve Yapımı –I dersinin değerlendirilmesi ve yeni bir model önerisi isimli çalışmada; araştırma evren ve örnekleme 2001-20002 öğretim yılında dersi alan Gölbaşı Meslek Lisesi dokuzuncu sınıf öğrencilerinden oluşturulmuş, çalışmada deneysel yöntem (kontrol grupsuz) kullanılmıştır. Araştırmada Saç Bakımı ve Yapımı –I dersi ,program içeriğine bağlı kalınarak hedefler yeniden oluşturulmuş ve davranışları yazılmıştır.Öğrencilerin bu dersin hedeflerine ulaşma derecelerini ve bu derste öğrendikleri davranışları işyerinde ve sınıf içinde uygulama yeterlilikleri işyeri yöneticileri ve öğretmen görüşleri alınmıştır.Görüşleri karşılaştırmak amacıyla yapılan t testi sonuçlarına göre değerlendirilmiş işyeri yöneticileri ve öğretmen görüşleri arasında $p < 0.5$ düzeyinde anlamlı bir fark olmadığı görülmüştür.Araştırma sonucunda öğrencilerin okulda uygulanan programda başarılı olduğu görülmüş ve yeni bir program model önerisinde bulunulmuştur.

Tok tarafından 1997 yılında yapılan İlkokullarda Çevre Dersi programının değerlendirilmesine yönelik öğretmen, yönetici ve öğrenci görüşleri(Ankara ilinde bir inceleme) isimli çalışmasında, biri öğretmen ve yöneticilere, diğeri öğrencilere uygulanmak üzere iki anket geliştirilmiştir. Uygulanan anket sonucunda bulgular öğretmen, yönetici ve öğrencilerin, çevre dersi programı hakkında pek olumlu düşünmediklerini göstermektedir. Ayrıca amaçların ve konuların, toplumun şartlarına ve ihtiyaçlarına cevap vermediği, ders saati süresinin yeterli olmadığı, kullanılan araç ve gereçlerin amaçları gerçekleştirmeye yardımcı olacak nitelikte bulunmadığı ve Çevre Dersi'nin notla değerlendirilmesi gerektiğini düşünmektedirler. Bu sonuçlar ışığında Çevre Dersi programı ile ilgili önerilerde bulunulmuştur.

Bayraktar, tarafından 1996 yılında yapılan ön lisans eğitimi veren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları programlarının değerlendirilmesi isimli çalışmada,1993–1994 öğretim yılında ön lisans eğitimi veren sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarındaki öğrencilere ve meslek derslerine giren öğretim elemanlarına farklı iki anket düzenlenerek uygulanmıştır. Elde edilen sonuçlar doğrultusunda kısaca şu önerilerde bulunulmuştur.

Sağlık hizmetleri meslek yüksekokullarına girişte sağlık meslek lisesi mezunlarına öncelik tanınmalı başarılı öğrencilerin yatay geçiş yapmaları sağlanmalıdır. Öğrencilerin mezun olduklarında hemşirelik mesleği için gerekli bilgi beceri ve tutumlara tamamen sahip olabilmeleri için, mesleki derslerin etkinliğini artıracak önlemler alınmalı, meslek alanındaki gelişmeler içeriğe yansıtılmalıdır.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümde araştırmanın yürütülmesinde izlenen yöntem, araştırmanın evren ve örnekleme, kullanılan veri toplama araçları ve verilerin analizine ilişkin açıklamalar yer almıştır.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada; Saç yapımı II dersi eğitim programının, ihtiyacı karşılama, içerik, eğitim durumları ve değerlendirme, boyutlarına ilişkin, 2005–2006 öğretim yılı sonunda, dersi almış bulunan öğrenci görüşlerinin saptanması hedeflenmiştir. “Belli bir zaman kesiti içinde çok sayıda denek veya objeden elde edilen verilerin analizi ile araştırma problemine veya problemlerine cevap arandığında uygulanacak yöntem betimsel (alan) araştırma yöntemleridir”(Arseven,2001,s.104). Bu nedenle araştırmada betimsel yöntem kullanılmıştır. Bu tür araştırmalara bazı hallerde survey araştırmalar da denir (Arseven,2001,s.101).

Evren ve Örneklem:

Evren: Araştırma evrenini 2005–2006 öğretim yılı sonunda Saç Yapımı II Dersini almış olan Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü öğrencileri oluşturmaktadır.

Örneklem: Üniversitelere bağlı meslek yüksek okullarında kuaförlük eğitimi veren üç okul saptanmış ve bu okullardaki öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır.

Kuaförlük Bölümü 2005-2006 öğretim yılında Çukurova Üniversitesi; Adana MYO, Gazi Üniversitesi; Ankara M.Y.O., Mersin Üniversitesi; Sosyal Bilimler M.Y.O. olmak üzere üç okulda bulunmaktadır. Bu okullarda 2005–2006 öğretim yılı sonunda Saç Yapımı II Dersini almış 146 öğrenci bulunmaktadır (Kurum kayıtlarından alınmıştır). Araştırma bu öğrencilerden ulaşılan 123 kişiyle yürütülmüştür. Bu 123 kişi araştırmanın örneklemini oluşturmaktadır.

Tablo II–1: Saç Yapımı II Dersini Almış Öğrencilerin, Okul Ve Sınıflara Göre Dağılımı

SINIF	GÜ. ANKARA MYO			M Ü. S B. MYO			ÇÜ. ADANA MYO			TOPLAM		
Grubu	n	Katılan	%	n	Katılan	%	n	Katılan	%	n	Katılan	%
I.Sınıf	45	45	100	19	19	100	-	-	-	64	64	100
II.Sınıf	47	35	74,4	17	6	35,2	18	18	100	82	59	72
TOPLAM	92	90	98	36	25	69,4	18	18	100	146	123	84,2

Tablo II-1’ de görüldüğü gibi, toplam 146 öğrenciden oluşan çalışma evreninde 123 öğrenciye ulaşılmıştır. Buna göre örneklemin evrenin % 84,2 ‘sini temsil ettiği ve bu oranın da temsil açısından yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Veri Toplama Aracı

I. Alt Problem olan Saç Yapımı II Dersi Eğitim Programı'nın hedeflerinin nitelikleri nelerdir? Sorusuna yanıt aramak amacıyla;

1. İlgili eğitim programında yer alan öğretim hedeflerinin incelenmesi amacıyla literatür taranarak bir ölçütler takımı oluşturulmuştur.

2. Bu ölçütler takımı uzman görüşüne sunulmuş ve kuramsal açıdan öğretim hedeflerinin niteliklerini değerlendirmede yeterli olup olmadığına karar verilmiştir.

3.Uzman görüşleri ışığında bir öğretim hedefi değerlendirme ölçütlerini kapsayan bir gözlem formu oluşturulmuştur.

4. Araştırmacı bu gözlem formu ışığında ilgili programın öğretim hedeflerinin bilişsel, duyuşsal ve devinişsel açıdan uygun olup olmadığını belirlemiştir.

Diğer alt problemlerle ilgili veri toplama aracı olarak anket formu (Ek:1) geliştirilmiştir. Araştırmanın başlangıcında konuyla ilgili kaynaklar taranmış, elde edilen bilgiler ışığında anket soruları ve seçenekleri geliştirilmiştir.

Bu araştırmada, veri toplama aracı olarak kullanılan anket, önce deneme formu niteliğinde hazırlanmış, soruların amaca uygunluğu, yeterliliği, ifadesi, dili ve düzeni ile ilgili Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı öğretim üyelerinin ve Kuaförlük Güzellik Bilgisi Bilim Dalı öğretim üyesi ve öğretim görevlilerinin, Meslek Lisesi Kuaförlük Bölümü öğretmenlerinin, görüşleri alınmıştır. Alınan görüşler doğrultusunda gerekli değişiklik ve düzeltmeler yapılarak ankete son şekli verilmiştir.

Anket formu iki bölümden oluşmuştur. Birinci bölümde; öğrencilerin hangi okulda, kaçınıcı sınıfta ve meslekleri ile ilgili bir işte çalışma durumlarına kişisel bilgileri elde etmeye yönelik sorular yer almaktadır.

İkinci bölümde; öğrencilerin Saç Yapımı II Dersi Programı'nın içerik, araç-gereç ve eğitim durumları, öğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri, hedeflere ulaşma derecesi ilişkin görüşleri alma amacıyla, beş ayrı alt bölüm altında toplam kırk dokuz kapalı uçlu soru yer almıştır.

Ankette bulunan kapalı uçlu maddelere ilişkin cevaplardan kırk sekizinde;

(1)Büyük ölçüde katılıyorum,

(2) Kısmen Katılıyorum,

(3) Katılmıyorum

şeklinde üçlü likert ölçeği kullanılmıştır. Verilerin çözümlemesi yapılırken;

Büyük ölçüde katılıyorum (I),

Kısmen Katılıyorum (II),

Katılmıyorum(III)

şeklinde kodlanmış ve tablolarda bu şekilde gösterilmiştir(Karasar,1995,s141; Büyüköztürk,2005; Ural ve Kılıç,2005,s.109).

Yalnız en çok kullanılan öğretim yöntem ve tekniklerinin belirlenmesine yönelik olan “ otuzuncu ” soruda öğrencilerden, verilen öğretim yöntem ve tekniklerini, kullanım sıklığına göre, numaralandırmaları istenmiştir.

Uygulama başlangıcında anketin içeriği ve amacı, katılımcılara açıklanarak sonuçların hiçbir kişi ve kuruma verilmeyeceği belirtilmiştir.

Verilerin Analizi

Değerlendirmeye alınan anketler önce formlara, daha sonra bilgisayara kodlanmıştır.

Verilerin istatistiksel çözümlemeleri bilgisayarda SPSS Windows paket programı kullanılarak yapılmıştır. Ankete cevap veren katılımcıların tümünün her maddeye ilişkin yanıtlarının frekans ve yüzde değerleri alınmıştır. Yüzdelere alınırken ondalık kesirlerde yarımlar tama tamamlanmış ve tek hane ile ifade edilmiştir.

Bu istatistiksel işlemler sonucu elde edilen bulgular araştırma tekniklerine uygun bir biçimde verilmiştir.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Bu bölümde araştırmanın örnekleme ve alt problemleriyle ilgili bilgiler ve bulgular sunulmuş ve tartışılarak yorumlanmıştır.

Bu bulgular, A-Örnekleme ilişkin bulgular ve yorum B-Alt problemlerle ilgili bulgular ve yorum olmak üzere iki alt başlıkta verilmiştir. B-Alt problemlerle ilgili bulgular ve yorum kısmında yer alan I. Alt problemin konusu olan Saç Yapımı II Dersi Programı'nın hedeflerinin nitelikleri literatürden ve uzman kanılarından destek alınarak hazırlanan temel ölçütler çerçevesinde değerlendirilmiştir. Örnekleme ve diğer alt problemlerle ilgili bulgular hazırlanan anket formu ile elde edilmiştir.

Ankette yer alan sorulara verilen cevaplar ve dağılımları tablolar halinde verilmiş ve açıklanmıştır. Anketten elde edilen bulguları desteklemek ve konuyu genişletmek amacıyla daha önce yapılmış araştırma ve eserlerden de yararlanılmaya çalışılmıştır.

A-ÖRNEKLEME İLİŞKİN BULGULAR VE YORUM

Üniversitelere bağlı meslek yüksek okullarında kuaförlük eğitimi veren üç okul saptanmış ve bunların üçü de araştırma kapsamına alınmıştır.

Araştırmaya katılan Meslek Yüksekokulu Kuaförlük Bölümü öğrencilerinin bir bölümü okuldaki arta kalan zamanda meslekleri ile ilgili bir işte çalışmaktadır. Saç Yapımı II Dersinin meslek dersi olması nedeniyle öğrencilerden bu durumu belirtmeleri istenmiştir. Ankete cevap veren öğrencilerin bulundukları okul ve çalışma durumlarına göre yüzde ve frekans dağılımları Tablo-III –1 de verilmiştir.

Tablo-III.1: Örneklem grubunun bulundukları okul ve çalışma durumuna göre dağılımı

Okul Çalışma durumu	Çukurova Ü.Adana MYO		Gazi Ü. Ankara MYO		Mersin Ü. Sosyal Bilimler MYO		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	n	%
Çalışan	8	6,5	41	33,3	12	9,8	61	49,6
Çalışmayan	10	8,1	39	31,7	13	10,5	62	50,4
Toplam	18	14,6	80	65	25	20,3	123	100

Tablo III-1 ‘de görüldüğü gibi ankete cevap veren 123 öğrencinin 61’i (% 49.6’i) meslekleri ile ilgili bir işte çalışmakta, 62’ si(%50.4’i)meslekleri ile ilgili bir işte çalışmamaktadır.

Tablo III-1 ‘de görüldüğü öğrencilerin %14,6’sı Çukurova Üniversitesi Adana MYO, %65’i Gazi Üniversitesi; Ankara MYO, %20.3’ü Mersin Üniversitesi; Sosyal Bilimler MYO’ ndadır. Öğrenci sayısının fazla olması nedeniyle en büyük katılımın Gazi Üniversitesi Ankara Meslek Yüksekokulu öğrencilerine ait olduğu görülmektedir.

Meslek Yüksekokulu Programında Saç Yapımı II Dersi I. Sınıf II. Yarıyıl dersidir. Saç Yapımı II Dersini 2005–2006 öğretim yılı sonunda dersi tamamlamış birinci ve ikinci sınıf öğrenciler araştırma kapsamına alınmıştır. Ankete cevap veren öğrencilerin bulundukları okul ve sınıfa göre yüzde ve frekans dağılımları Tablo-III – 2de verilmiştir

Tablo-III.2: Örneklem grubunun bulundukları okul ve sınıflara göre dağılımı

Okul Sınıf	Çukurova Ü. Adana MYO		Gazi Ü. Ankara MYO		Mersin Ü. Sosyal Bilimler MYO		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	n	%
1.Sınıf			45	36,5	19	15,5	64	52
2.Sınıf	18	14,6	35	28,5	6	4,8	59	48
Toplam	18	14,6	80	65	25	20,3	123	100

Tablo III-2 ‘de görüldüğü gibi ankete cevap veren 123 öğrencinin 64’ü yani %52 ‘si birinci sınıf, 59 yani %48’i ikinci sınıftır.

Çalışma durumu ve bulunulan sınıf açısından dağılımların yakın olması örneklemin evreni temsili açısından olumludur.

B-ALT PROBLEMLERLE İLGİLİ BULGULAR VE YORUM

I. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum:

I. Alt Problem: Saç Yapımı II Dersi Eğitim Programı'nın hedeflerinin nitelikleri nelerdir?

Bu bölümde Saç Yapımı II Dersi Programı'nın hedeflerinin nitelikleri literatürden ve uzman görüşlerine dayalı bilgi toplanarak Saç Yapımı II Dersi Eğitim programında yer alan hedeflerin nitelikleri bu veriler ışığında değerlendirilmiştir.

Hedefler, bir eğitim programında, diğer program öğeleri ile olan dinamik ilişkileri açısından oldukça önemli işlevlere sahiptir. Bir kere saptanıp işe vurulduktan sonra hedefler, hem eğitim faaliyetlerinin kararlaştırılmasında işaretçi, hem mevcut eğitim faaliyetlerinin değerlendirilmesinde ölçütler takımı, hem de kendilerini tanımlayan istendik davranışların sembolü olarak iş görürler. Ancak bu işlevleri yerine getirebilmesi için hedeflerin ilgililerce uygun esaslara göre saptanıp kullanılmaya elverişli hale getirilmesi gerekir(Ertürk,1998,s.26).

Bu hedeflerin sahip olması gereken ölçütler şu şekilde sıralanabilir(Erden,1998:24, Ertürk,1998,s.53-54;Sezgin,1994,s.160 Sönmez,1994,s.15-34;Şahin,1998,s.63,Varış,1996,s.112-113,):

a)Hedefler, toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun mu?

b)Hedefler öğrenci ihtiyaçlarına uygun mu?

c) Hedefler, konu alanının özelliklerine uygun mu?

d) Hedefler, birbirleriyle tutarlı mı?

e) Hedefler, gerçekleşebilecek nitelikte mi?

f)Hedef ifadeleri yeterince açık mı?

g) Hedef ifadeleri gerekli niteliklere sahip mi?

Bu temel ölçütlere göre Saç Yapımı II Dersi aşağıda tek tek değerlendirilmiştir.

a) Hedefler, toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygun mu?: Eęitimde hedefler çeşitli düzeylerde dūřünülebilir. Böylece de uzak hedef, genel hedef ve özel hedeflerden bahsedilebilir(Ertürk,1998,14). Eęitim amaçları hiyerarşik olarak şöyle sıralanabilir(Varış,1996,108); i)Milli Eęitimin amaçları, ii)Okulun Amaçları, iii)Dersin Amaçları, iv)Konunun Amaçları

Burada bahsedilen toplumun beklenti ve ihtiyaçları, uzak hedefler ya da milli eğitimin amaçları kapsamına girmektedir. Bu bölümde dersin hedefleri değerlendirilecektir. Ancak milli eğitimin amaçları her Türk vatandaşı için geçerlidir ve değişik eğitim kurumlarında gerçekleştirilmeye çalışılır. Her okul kademe ve tipinin amacı farklı olmakla birlikte milli eğitimin amacını gerçekleştirmeye yöneliktir. Değişik okul kademeleri de milli eğitimin amaçlarını farklı derslerle gerçekleştirmeye çalışmaktadır(şahin,1998,s.62)

Saç Yapımı II dersinin genel amaçları (1-Permanant hakkında bilgileri kavrayabilme, 2-Permanant işlemine uygulayabilme, 3-Defrize hakkında bilgileri kavrayabilme,4-Defrize işlemine uygulayabilme) (ek-3) incelendiğinde kuaförlük mesleğinin temel uygulamalarından olan perma ve defrizenin bilgi ve becerilerini kazandırmak olduğu görülür.

1739 Milli Eğitim Temel Kanununda Türk milli eğitiminin genel amaçları arasında fertlerin, ilgi, istidat ve kabiliyetlerini geliştirerek, gerekli bilgi, beceri davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve bir meslek sahibi olmalarını sağlamak da yer alır. YÖK Kasım- 2005 tarihli raporunda MYO hedeflerinin sanayinin gerektirdiği nitelikli insan gücünü yetiştirmek olduğunu belirtmiştir. Buradaki hedeflerin milli eğitimin ve okulun bu amaçları ile uyumlu olduğu söylenebilir. Dolayısıyla, hedefler, toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygundur.

b)Hedefler öğrenci ihtiyaçlarına uygun mu? :Eğitim bireye bir kazanç sağlamazsa bireylerin eğitim kurumlarına devam etme güduları azalır ki, buda programın başarısız olmasına neden olur (Erden,1998,s.25).

Saç Yapımı II dersini başarıyla tamamlayan öğrenciler meslekleri ile ilgili temel bilgi ve becerilerden olan perma ve defrize uygulamalarını yapabileceklerdir. (ek-3) Bu meslek edinmek isteyen bireyin beklentilerine uygundur. Bununla birlikte öğrenme birikik bir süreçtir ve her yeni öğrenme bir eskinin üzerine inşa edilir. Ancak hedefler öğrencilerin hali hazırda sahip olduğu davranışları ifade ederlerse öğrenci derste sıkılır ve zaman kaybına neden olur(Erden,1998,s.27).Bu durumda hedefler belirlenirken öğrenci giriş davranışlarının doğru belirlenmesi oldukça önemlidir.

MYO öğrencileri meslek lisesi kuaförlük bölümü mezunudur. Metge Programı Cilt bakımı ve kuaförlük alanı Saç Yapımı I dersi modüllerinden olan Perma ve defrize modüllerinin genel amaçları(Öğretim etkinliği sonunda, uygun perma sarış tekniğini belirleyerek hatasız olarak uygulayabilecektir ve tekniğine uygun defrize yapabilecektir)(MEB(b),2000) (ek-4) Saç yapımı II dersi genel amaçları ile aynıdır. Öğrencilerin bu modülleri lisede alarak mezun olduğu düşünülürse hedeflerin daha üst düzey davranışları kazandırmaya yönelik olması beklenebilir.

c) Hedefler ,konu alanının özelliklerine uygun mu?:Hedeflerin kapsamla tutarlı olması için ,kapsamla ilgili tüm önemli davranışları içermesi beklenir(Erden,1998,s.27).”Hedeflerin hangi konu içeriğiyle ilgili olarak gerçekleştirilecekleri de belirtilmelidir.Bunu sağlamanın en etkili yolu,bir yanında konuların,öteki yanında ise konular içerisinde gerçekleştirilecek hedeflerin yer aldığı iki boyutlu bir tablo(belirtke tablosu)”(Tekin,2000,s.14) .Bu nedenle eğitim programlarında hedeflerle içerik arasındaki ilişki belirtke tablosu üzerinde gösterilmelidir(Demirel,1999,s.156). Konu analizi ve hedefler incelendiğinde birbiriyle tutarlı olduğu görülmektedir. Fakat konu analizi çok yüzeysel yapılmış, hedeflerle içerik arasındaki ilişki belirtke tablosu ile gösterilmemiştir (ek-3). Bu nedenle hedeflerin konu alanının tüm önemli davranışlarını içerip içermediğini tespit etmek güçtür. Ancak,

Eğitimde hedefler genellikle bilişsel, psikomotor ve duyuşsal olmak üzere üç kategoride ele alınır(Bloom,1998;Fidan ve Erden,1991,s.170;Varış,1996,s.106;Ertürk,1998,s.63-78; Sönmez,1994,s.27-81; Küçükahmet,2005,s.16-18; Demirel,2004,s.107-109):

Bilginin edinilmesi ve uygulanmasına ilişkin hedefler bilişsel, duyu organları ile kaslar ve sinir sistemi arasındaki koordinasyona ilişkin hedefler psikomotor, tutum geliştirmeye yönelik hedefler ise duyuşsal kategoriye girer. Bir kategoride ele alınan davranışların hepsi aynı basitlikte ve karmaşıklıkta olmadığı için, bu kategoriler de kendi içinde aşamalı olarak (taksonomi) basamaklara, her basamakta alt basamaklara ayrılmıştır. Basamaklar oluşturulurken şu hususlar göz önüne alınmıştır:

1-Davranışların bireyde nasıl başlayıp nasıl ortaya çıktığı incelenmiş başlangıç davranışlar ilk basamaklara yerleştirilmiştir.

2- Davranışların birbirine önkoşul olup olmadığına bakılmış önkoşul davranış ilk basamakta ondan sonraki ikinci basamağa yerleştirilmiştir.

3- Davranışların basitten karmaşığa kolaydan zora sıralanışı incelenmiş, basit ve kolay davranışlar ilk sıralara, karmaşık ve zor davranışlar daha sonraki basamaklara yerleştirilmiştir.

4-Davranış kişiye kazandırılırken izlenen sıra yani davranışın öğrenişindeki ve öğretilişindeki sıra incelenmiş ilk öğrenilenler ilk basamaklara yerleştirilmiştir. Buna göre bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alanlara ait basamaklar aşağıda verilmiştir.

Bilişsel Alan: Bilgi, Kavrama, Uygulama, Analiz, Sentez Ve Değerlendirme

Psikomotor Alan: Uyarılma, Kılavuz Denetiminde Yapma, Beceri Haline Getirme, Duruma Uydurma ve Yaratma

Duyuşsal Alan: Alma, Tepkide Bulunma, Değer Verme, Örgütlenme ve Niteleme (Kişilik, Kendine Mal Etme) basamaklarından oluşur.

Bir eğitim programında yer alan hedefler yeter sayıda olmalı yani bilişsel alanın tüm basamakları, duyuşsal alanın ve devinişsel alanın birçok basamağı yer almalıdır. Çünkü “öğrenilmiş davranışlar nasıl ele alınırsa alınsın, birbirinden kopuk değildir. Tersine aralarında yatay ve dikey anlamlı ve sıkı bir ilişki vardır”(Sönmez,1994,s.27). Burada yatay ilişki bilişsel, psikomotor ve duyuşsal alanları arasındaki, dikey ilişki ise bir alanın basamakları arasındaki ilişkiyi ifade eder. Yani her alanın alt basamağı birbirinin önkoşuludur. Örneğin, bilgi olmadan kavrama, kavrama olmadan uygulama olamaz ya da uyarılma olmadan kılavuz denetiminde yapma, kılavuz denetiminde yapma olmadan, beceri haline getirme olamaz. Aynı durum duyuşsal alanın basamakları için de geçerlidir. Ayrıca, yatay olarak bilişsel alanın bilgi basamağında bir davranışı kazanan kişi,aynı zamanda duyuşsal alanın alma psikomotor alanın uyarılma basamağındadır (Sönmez,1994,s.27;Demirel,2005,s.110).

Saç Yapımı II ders programı hedefleri incelendiğinde; hedeflerin kavrayabilme, uygulayabilme ve yapabilme şeklinde ifade edilerek, bilişsel alanın kavrama ve psikomotor alanın beceri haline getirme basamakları olmak üzere sadece iki basamağa yer verildiği görülmektedir. Bu doğrultuda hedeflerin konu alanının tüm önemli davranışlarını içermediği söylenebilir. Ayrıca bu hedef ifadeleri de basamaklara uygun değildir.

d)Hedefler, birbirleriyle tutarlı mı? :Bilindiği üzere, bir hedef diğer hedeflere aykırı düşme halinde onların eğitimle oluşturulmasını engelleyici rol oynar. Kaynaşık olma halinde de oluşturulma sürecini kolaylaştırıcı katkıda bulunur(Ertürk,1998,s.48). Saç Yapımı II ders hedefleri genel olarak saçta kalıcı şekil verme (perma ve defrize) uygulama becerilerini kazandırma yönündedir ve bu anlamda hedefler birbirleriyle tutarlıdır. Ancak yukarıda da belirtildiği gibi hedeflerin taksonomik açıdan sayıları yetersiz olması ve bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanların basamakları arasında olması gereken aşamaların bulunmaması nedeniyle hedefler birbiriyle tutarlı değildir denilebilir.

e) Hedefler , gerçekleşebilecek nitelikte mi?:Hedeflerin gerçekleşebilmesi için,her şeyden önce öğrencilerin gelişim düzeyine uygun olması ve temel ihtiyaçlarına ters düşmemesi gerekir (Erden,1998,s.29).Bu açılarından Saç Yapımı II dersi hedefleri gerçekleştirilebilir niteliktedir.Ancak bunun yanı sıra ekonomik koşullar ve programın uygulandığı okulun özel koşulları da hedeflerin gerçekleştirilmesinde rol oynar(Erden,1998,s.29). Saç Yapımı II dersi hedefleri gerçekleştirilmesi öğrencilerin uygulamaları bizzat yapmaları ile mümkündür. Okulun özel fiziki koşullarına 3. alt probleme ilişkin bulgular ve yorumda değinilmiştir.

f) Hedef ifadeleri yeterince açık mı? : Hedeflerin açıkça ifade edilmesi uygulayıcıların yorumlama hatası yapmasını engeller(Erden,1998,s.29). Saç Yapımı II dersi hedefleri uygulayıcıların yorumlama hatası yapmasına neden olabilir. Şöyle ki,“Hedefler hangi alanla ilgili yazılıyorsa o alanın niteliklerine ve basamaklarına

uygun yazılmalıdır”(Sönmez,1994,s.29) Saç Yapımı II dersi hedefleri incelendiğinde, bazı hedeflerin hangi basamağa ait olduğu anlaşılamamaktadır. **Örneğin;** Amaç1-Permanantın tanımını ve önemini kavrayabilme, bu amacın davranışları: 1-Permanantın tanımını açıklar, 2-Permanantın önemini açıklar, şeklindedir(ek-3).

Terimler (kavramlar) bilgisi, bilişsel alanın birinci basamağı olan bilgi düzeyindedir. Bu basamakta hedef yazılırken hedef ifadesinin sonuna “kavramların anlam bilgisi” getirilmeli, hedefler davranışa çevrilirken tümcelerin sonuna ”yazma/söyleme, seçip işaretleme, eşleştirme” gibi söz öbekleri getirilmelidir(Sönmez,1994,s.37). Amaç -1 ‘de Saç Yapımı II dersi temel kavramlarından biri olan permanantın tanımı ve önemi bilgisi kazandırılmak istendiği halde bu ifadeler yer almamaktadır.

Kavrama ise bilişsel alanın ikinci yani bir üst basamağıdır. Bilgi düzeyinde kazanılan davranışların öğrenci tarafından özümsemesi, anlamının yakalanması yani bilginin transferi söz konusudur. Bu basamakta hedef yazılırken hedef ifadesinin sonuna “çevirebilme, açıklayabilme, yorumlayabilme, kestirebilme” gibi ifadeler gelmelidir. Hedefler davranışa çevrilirken de tümcelerin sonuna “yazma/söyleme, seçip işaretleme, grafikte gösterme, nedenleri yazma/söyleme, sonucu kestirme vb.” gibi ifadeler getirilmelidir(Sönmez,1994,s.46-49; Demirel,2004,s.113). Amaç -1 ‘de kavrayabilme ifadesi geçmekte ancak bu hedefin ve davranışlarının kavrama basamağına uygun olmadığı görülmektedir. Benzer durumlar diğer hedeflerin ifadelerinde de gözlenmektedir.

g) Hedef ifadeleri gerekli niteliklere sahip mi? :Hedef ifadelerinin aşağıda belirtilen niteliklere sahip olması gerekir (Tekin,2000,s.12-14;).

i)Bir muhteva ile kenetlilik

ii)Öğrenme ürününü gösterir

iii) Öğrenci davranışına dönük

iv) Ölçülebilir ve gözlenebilir

v) Genellik ve özellik

i) Bir muhteva ile kenetlilik; yani amaç hangi konuya ilişkin yazılıyorsa konu ile ilişkisi belirtilmeli, ayrıca bir hedef tek bir öğrenme ürününü ifade etmelidir (Demirel, 2005, s. 110; açıklar Saç Yapımı II dersi hedeflerinde hedefin konu ile ilişkisi yer almaktadır. **Örneğin;** Amaç 4- Permanant sarış tekniklerini uygulama. Bu hedefte sarış tekniklerinin hangi konu ile ilgili olduğu belirtilmiştir.

Ancak, Saç Yapımı II dersi bazı hedeflerinde iki ifade bir arada yer almaktadır. **Örneğin;** Amaç 3. Permanantı uygulamada kullanılacak araç gereç seçimi ve kullanım özelliklerini kavrayabilme hedefinin davranışları, 1- Permanant uygulamasında kullanılacak araç gereçleri açıkla 2- Permanant uygulamasında kullanılacak araç gereçlerin kullanım özelliklerini açıkla

Bu hedefte; 1- Permanant uygulamasında kullanılacak araç gereç seçimi ve 2- Permanant uygulamasında kullanılacak araç gerecin kullanım özellikleri olmak üzere iki farklı ifade bulunmaktadır. Bu hedefin tek bir öğrenme ürününü ifade etme niteliğine uymadığı söylenebilir.

Araç gereç bilgisi, bilişsel alanın bilgi basamağına ait bir hedeftir. Bu hedef “Permanant uygulamasında kullanılan temel araç gereç bilgisi” şeklinde, şekilde ifade edilebilir. Hedefin davranışları da “1-Gösterilen araç-gerecin adını yazma/söyleme 2- Gösterilen araç-gerecin ne işe yaradığını yazma/söyleme 3- Gösterilen araç-gerecin nasıl kullanıldığını yazma/söyleme 4- Verilen bir dizi araç gereçle, bir dizi adı eşleştirip işaretleme” şeklinde ifade edilebilir (Sönmez, 1994, s. 39; Demirel, 2005, s. 113).

ii)Öğrenme ürününü gösterir, yani öğretim sonunda öğretimi başarı ile tamamlamış bir öğrencinin ne yapabileceğini göstermelidir. Saç Yapımı II dersi bazı hedeflerinde bu niteliğin bulunmadığı söylenebilir. **Örneğin;** Amaç 5.Permanant uygulamasında dikkat edilecek noktaları kavrayabilme, bu hedefin davranışları da1- Permanant uygulamasından önce dikkat edilecek noktaları açıklar 2- Permanant uygulaması sırasında dikkat edilecek noktaları açıklar 3- Permanant uygulaması sonrasında dikkat edilecek noktaları açıklar, şeklindedir. Buradaki açıklar ifadesi öğrenmenin gerçekleştiğini kanıtlar nitelikteki davranış tipinden çok, bilginin kazanılmasını(öğrenme sürecini) vurgular niteliktedir(Tekin,2000,s.12).Ayrıca açıklayabilme davranış değil bilişsel alanın kavrama basamağına ait hedef ifadesidir. Hedef permanant uygulamasında dikkat edilecek noktaları açıklayabilme şeklinde ifade edilmeli bu hedefin davranışları ise, ilişkileri /nedenleri söyleme /yazma gibi ifadelerle bitirilerek öğrenme ürünü gösterilmelidir(Demirel,2005,s.113).

iii)Öğrenci davranışına dönük olmalı, öğretmenin yapacağı işi göstermemeli ya da konu başlığı gibi olmamalı bir yeterlilik göstermelidir. Saç Yapımı II dersi hedefleri öğretmenin yapacağı işi göstermemekte ve konu başlığı gibi değildir. Ancak yukarıda da ifade edildiği gibi öğrenci davranışı sürece yönelik ifade edilmiştir. **Örneğin;** B Amaç1-Defrizenin tanımını ve önemini kavrayabilme, bu amacın davranışları: 1- Defrizenin tanımını açıklar, 2- Defrizenin önemini açıklar, şeklindedir(ek-3).

iv)Ölçülebilir ve gözlenebilir olmalı, Saç Yapımı II dersi hedeflerinin ölçülebilir ve gözlenebilir nitelikte olmadığı söylenebilir. Hedeflerin çoğu kavrayabilme şeklinde ifade edilmiştir **Örneğin;** B Amaç 2-Defrize uygulamadan önce dikkat edilecek noktaları kavrayabilme. Daha önce de belirtildiği gibi bilişsel alanın ikinci basamağı kavramadır. Öğrencinin kavrayabildiğini biz ancak belli davranışları gözlemleyerek anlayabiliriz. Bu basamaktaki hedefler gözlenebilir olması hedef ifadesinin sonuna “ bir başka forma çevirebilme, açıklayabilme, yorumlayabilme, kestirebilme, tahmin edebilme ” gibi ifadeler gelmelidir (Sönmez,1994,s.46-49; Demirel,2004,s.113).

v) Genellik ve özellik, hedef ilgili davranışlar örüntüsüne olanak verecek denli genel hem de öğretimi yönlendirecek denli özgül olmalıdır. Saç Yapımı II dersi hedefleri ifadelerinin bu niteliğe uyduğu söylenebilir. Ancak hedefin kapsadığı davranışlara yeterince yer verilmemiştir. **Örneğin; Amaç -6** Permanant uygulamasını yapabilme hedefi permanant uygulaması ile sınırlandırılmış ve bu uygulamanın tüm davranışlarını kapsayacak genelliktir. Ancak bu hedefin davranışları olan ,1- Permanant uygulamasının işlem basamaklarını açıklar 2-Permanant uygulamasını tekniğine uygun yapar ifadeleri;1-Permanant uygulamasının işlem basamaklarını açıklayabilme 2-Permanant uygulamasını tekniğine uygun yapabilme şeklinde birer hedef olacak genelliktir.

Bu hedeflerin birincisi bilişsel alanın kavrama basamağına aitken ikinci psikomotor alanın birinci basamağı istenilen nitelikte yapma basamağına aittir. Buradaki asıl hedef ifadesi ikincisidir. Bu hedefin davranışları da1-Saçı ayırma 2-İşleme doğru yerden başlama 3-Saçı sarma 4-Permanant losyonunu uygulama5-Bekleme süresini doğru tespit etme6- Saçı durulama7-Nötralize edici losyonu uygulama 8-Saçı durulama 9-Bigudileri açma 10-Saçı tarama şeklinde olmalıdır.(Sönmez,1994,s.77-78; Demirel,2004,s.113,Sezgin,1994,s.179).

Yukarıdaki incelemeler doğrultusunda Saç Yapımı II Dersi Hedefleri; toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygundur. Ancak, öğrenci ihtiyaçlarına uygunluk, konu alanının özelliklerine uygunluk, birbirleriyle tutarlılık, gerçekleştirilebilirlik, yeterince açıklık, öğrenci davranışına dönüklük, ölçülebilir ve gözlenebilirlik, hedef ifadeleri, yönlerinden gerekli niteliklere sahip değildir denilebilir.

II. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum:

II. Alt Problem: Saç Yapımı II dersi eğitim programı içeriğine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Bu alt problem ilişkin durumu belirlemeye yönelik araştırma anketinde on dört maddeden oluşan bir bölüm hazırlanmış, alınan görüşler ve dağılımlar Tablo-III-3’de verilmiştir.

Tablo III-3: Saç Yapımı II Dersi Eğitim Programı İçeriğine İlişkin Öğrenci Görüşleri Nelerdir?

İÇERİKLE İLGİLİ SORULAR	KATILMA DERECELERİ							
	I		II		III		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	n	%
1-Ders konuları basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır	30	24.4	65	52.8	28	22.8	123	100
2-Ders konuları kolaydan zora doğru sıralanmıştır	39	31.7	52	42.3	32	26	123	100
3-Ders konuları, somuttan soyuta doğru sıralanmıştır	23	18.7	57	46.3	43	35	123	100
4-Ders konuları, bütünden parçaya doğru sıralanmıştır	31	25.2	45	36.6	47	38.2	123	100
5-Ders konuları, parçadan bütüne doğru sıralanmıştır	31	25.2	41	33.3	51	41.5	123	100
6-Ders konuları, geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır	63	51.2	32	26	28	22.8	123	100
7-Ders konuları, aşamalı ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde sıralanmıştır	52	42.3	50	40.7	21	17.1	123	100
8-Uygulamalar işlem basamaklarına uygun olarak gösterilmektedir	73	59.3	29	23.6	21	17.1	123	100
9-Ders içeriği güncel mesleki gelişmeleri içermektedir	48	39	49	39.9	26	21.1	123	100
10- Ders içeriği öğrencinin düzeyine uygundur	54	43.9	48	39	21	17.1	123	100
11- Ders konuları, dersin hedeflerini gerçekleştirecek düzeydedir	53	43.1	41	33.3	29	23.6	123	100
12- Saç yapımı II dersi için belirlenen ders saati(4) yeterlidir	40	32.5	30	24.4	53	43.1	123	100

Tablo III-3 ’ e göre “Ders konuları basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin %24.4’ ü büyük ölçüde katıldığını, %52.8’ i kısmen katıldığını ,% 22.8’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-3 ' de gözlendiği gibi “Ders konuları kolaydan zora doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 31.7 si büyük ölçüde katıldığını, % 42.3 ü kısmen katıldığını ,% 26 sı katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-3 ' e göre “Ders konuları, somuttan soyuta doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 18.7' si büyük ölçüde katıldığını, % 46.3' ü kısmen katıldığını ,% 35' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-3' e göre “Ders konuları, bütünden parçaya doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 25.2' si büyük ölçüde katıldığını, % 36.6' sı kısmen katıldığını ,% 38.2' si katılmadığını belirtmiştir

Tablo III-3 ' e göre “Ders konuları, parçadan bütüne doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 25.2' si büyük ölçüde katıldığını, % 33.3' ü kısmen katıldığını ,% 41.5' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-3 ' e göre “Ders konuları, geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 51.2' si büyük ölçüde katıldığını, % 26' sı kısmen katıldığını ,% 22.8' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-3 ' de gözlendiği gibi “Ders konuları, aşamalı ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde sıralanmıştır” görüşüne öğrencilerin % 42.3' ü büyük ölçüde katıldığını, % 40.7' si kısmen katıldığını ,% 17.1' i katılmadığını belirtmiştir.

“İçerik düzenlemesinde temel ilkeler arasında somuttan soyuta, basitten karmaşığa, kolaydan zora, bütünden parçaya ya da parçadan bütüne, günümüzden geçmişe, olaylardan kavrama ve genellemelere, yakın çevreden uzağa doğru yapılan bir sıralama vardır”(Demirel,2005,s.126).

Bu bulgulara göre içerikte yer alan konuların sunuluş sırasının temel içerik düzenleme ilkelerine uygun olmadığı söylenebilir. İçeriğin, öğrenme ilkelerine uygun, sistematik bir biçimde ele alınması ve düzenlenmesi, bilgi kategorilerinden yararlanmayı gerekli kılar. Bilginin sistematik hale getirilmesinde belirli ölçütlerin dikkate alınması gerekir(Demirel,2005,s.122).

Tablo III-3’ de gözlendiği gibi “Uygulamalar işlem basamaklarına uygun olarak gösterilmektedir” görüşüne öğrencilerin % 59.3’ ü büyük ölçüde katıldığını, %23.6’ sı kısmen katıldığını ,% 17.1’ i katılmadığını belirtmiştir. Mesleki ve teknik eğitimde işlem basamakları işlemin gerçekleştirilmesinde izlenen sıraya göre sıralanmalı ve işlem basamaklarının izlenmesi sonunda, işlem tamamlanmalıdır(Sezgin, 1994,s.127). Bu gerçek iş şartlarına uygunluk açısından da gereklidir.

Tablo III-3 ’ de gözlendiği gibi “Ders içeriği güncel mesleki gelişmeleri içermektedir” görüşüne öğrencilerin % 39’ u büyük ölçüde katıldığını, % 39.9’ u kısmen katıldığını ,% 21.1’ i katılmadığını belirtmiştir. Buna göre güncel mesleki gelişmelerin takip edilerek ders içeriğine yansıtılmasında eksiklik olduğu söylenebilir. “Bilim ve teknolojiadaki değişmelere göre iş, sürekli bir değişim süreci içerisinde. Bu sebeple, öğretim envanterinin periyodik olarak gözden geçirilmesi ve güncelleştirilmesi şarttır”(Sezgin,1994,s.145)Aksi halde mezunlar iş hayatına atıldıklarında kendilerini yeniden yetiştirmek zorunda kalacak, bu da zaman ve işgücü kaybına neden olacaktır. Aynı zamanda iş bulmada sıkıntı da yaşanabilir.

Tablo III-3 ’ de gözlendiği gibi “ Ders içeriği öğrencinin düzeyine uygundur” görüşüne öğrencilerin % 43.9’ u büyük ölçüde katıldığını, %39’ u kısmen katıldığını ,% 17.1’ i katılmadığını belirtmiştir.

İçeriğin öğrenci düzeyinin altında olması öğrencinin derste sıkılmasına ve derse olan ilgisinin kaybolmasına hatta bazen eğitim kurumuna ve öğretmene duyulan saygının azalmasına da neden olabilir. İçerik öğrenci düzeyinin üzerinde ise

öğrenci anlama güçlüğü çekebilir ve başarısızlık endişesi ile derse ilgisi azalabilir. Bu nedenle öğrenci ihtiyaçları öğretimin başında doğru seçilmelidir.

Tablo III-3 ' e göre “Ders konuları, dersin hedeflerini gerçekleştirecek düzeydedir” görüşüne öğrencilerin % 43.1' i büyük ölçüde katıldığını, % 33.3' ü kısmen katıldığını, % 23.6' sı katılmadığını belirtmiştir.

İçerik, hedef davranışları kazandıracak biçimde ünite ve konuların düzenlenmesi biçiminde ele alınabilir İçerik hedef davranışlar için bir araçtır; çünkü önce hedef ve davranışlar belirlenir; sonra bu hedef ve davranışların kazandırılmasına yardımcı olacak biçimde içerik düzenlenir(Sönmez 1994,s.84).

Tablo III-3' de gözlendiği gibi “ Saç yapımı II dersi için belirlenen ders saati(4) yeterlidir” görüşüne öğrencilerin % 32.5' i büyük ölçüde katıldığını, % 24.4' ü kısmen katıldığını, % 43.1' i katılmadığını belirtmiştir.

Bu sonuca göre Saç yapımı II ders saati yetersizdir. Derslerde yapılan uygulamalarda materyal insan olduğu için yapılan uygulamanın yarım bırakılıp sonradan uygulamaya devam edilebilmesi mümkün değildir. Bu durumda perma işlemi için uygulama süresinin yetersiz olduğu düşünüldüğü zamanlarda uygulamaya hiç başlanmaması söz konusu olabilir. Bu da öğretimi düşünüldüğünden daha çok olumsuz etkileyecektir.

III. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum:

III. Alt Problem: Saç Yapımı II dersi eğitim programının eğitim durumlarına ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir? Bu alt problem ilişkin durumu belirlemeye yönelik araştırma anketinde on altı maddeden oluşan bir bölüm hazırlanmış, alınan görüşler ve dağılımları Tablo III- 4 de verilmiştir.

Tablo III-4 Öğrencilerin Programın Araç Gereç ve Eğitim Durumlarına İlişkin Görüşleri

ARAÇ GEREÇ VE EĞİTİM DURUMLARI İLE İLGİLİ SORULAR	KATILMA DERECELERİ									
	I		II		III		TOPLAM			
	f	%	f	%	f	%	n	%		
13-Farklı öğrenme koşulları için farklı öğrenme ortamları (sınıf,atölye) düzenlenmiştir	58	47.2	34	27.6	31	25.2	123	100		
14-Öğretim ortamı saç yapımı II dersi için gerekli donanıma sahiptir	28	22.8	39	31.7	56	45.5	123	100		
15-Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi yeterli düzeydedir	21	17.1	48	39	54	43.9	123	100		
16-Öğretim ortamının ısısı yeterli düzeydedir	41	33.3	47	38.2	35	28.5	123	100		
17-Öğretim ortamının aydınlatması yeterli düzeydedir	39	31.7	50	40.7	34	27.6	123	100		
18-Eğitim durumları(dersin işlenişi) dersin hedeflerine hizmet edici niteliktedir	40	32.5	52	42.3	31	25.2	123	100		
19- Eğitim yaşantıları,araç gereç açısından ekonomiktir	25	20.3	60	48.8	38	30.9	123	100		
20- Eğitim yaşantıları , öğretme zamanı açısından ekonomiktir	30	24.4	56	45.5	37	30.1	123	100		
21-Öğretim elemanı olumlu davranışları pekiştirmekte, olumsuz davranışları düzeltmektedir	55	44.7	46	37.4	22	17.9	123	100		
22-Öğretim elemanı öğrencinin harekete geçmesini sağlayıcı ipuçları vermektedir	48	39	51	41.5	24	19.5	123	100		
23-Öğretim elemanı öğrenciye hedef davranışın kazanılıp kazanılmadığını bildirmektedir	48	39	54	43.9	21	17.1	123	100		
24-Öğretim elemanı belirlenen eksikliklerin tamamlanmasını sağlamakta ,yanlışlıkları düzeltmektedir	44	35.8	56	45.5	23	18.7	123	100		
25-Öğrenim sürecine öğrencilerin etkin katılımı sağlanmaktadır	36	29.3	67	54.5	20	16.3	123	100		
26- Eğitim yaşantıları bilgi becerinin yanı sıra tutum ve davranış olarak da mesleki gelişim sağlamaktadır	55	44.7	51	41.5	17	13.8	123	100		
27- Derste kazanılan davranışlar(bilgi,beceri,tutum ve alışkanlıklar) sık sık kullanılmaktadır	60	48.8	37	30.1	26	21.1	123	100		
28- Derste kazanılan davranışlar(bilgi,beceri,tutum ve alışkanlıklar) bazı derslerde de kullanılmaktadır	43	35	51	41.5	29	23.6	123	100		

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Farklı öğrenme koşulları için farklı öğrenme ortamları (sınıf, atölye)düzenlenmiştir” görüşüne öğrencilerin % 47.2’ si büyük ölçüde katıldığını, % 27.6’ sı kısmen katıldığını ,% 25.2’ si katılmadığını belirtmiştir.

Sınıf ortamında, düz anlatım, gösteri ve tartışma gibi çok değişik yöntem kullanılabilir. Atölye ortamı, öğrencilerin becerileri gerçek iş ortamında tecrübe edinmesi gerektiğinde kullanılır. İyi bir atölye ortamı mümkün olduğunca gerçek iş ortamına benzemelidir. Böylece öğrenci, belirli bir dereceye kadar gerçek iş ortamı ve şartlarına alışmış olur(Yalın,2002,s.96).

Tablo III-4 ' de “Öğretim ortamı saç yapımı II dersi için gerekli donanımına sahiptir” görüşüne öğrencilerin % 22.8’ i büyük ölçüde katıldığını, % 31.7’ si kısmen katıldığını ,% 45.5’ i katılmadığını belirtmiştir. Bu sonuca göre öğretim ortamının gerekli donanımına sahip olmadığı söylenebilir.

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi yeterli düzeydedir” görüşüne öğrencilerin % 17.1’ i büyük ölçüde katıldığını, % 39’ u kısmen katıldığını ,%43.9’ u katılmadığını belirtmiştir. Bu sonuca göre donanım konusunda olduğu gibi öğretim ortamının fiziksel kapasitesi yetersiz olduğu söylenebilir.

Kuaförlük MYO Programı giriş bölümünde programın ihtiyaç duyduğu laboratuvarlar arasında, her 20 öğrenci için bir derslik, her 10 öğrenci için saç yıkama uygulama laboratuvarı, her 10 öğrenci için saç bakımı ve uygulama laboratuvarı belirtilmiştir. Ayrıca gerekli teçhizatlar arasında, saç yıkama uygulamalarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç, gereç ve cihazlar ile, saç bakımı ve uygulama laboratuvarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç, gereç ve cihazlara yer verilmiştir(ek-1).Ancak özellikle,

öğrenci sayısının diğer yüksek okullara oranla daha fazla olduğu AMYO'lunda bu ihtiyaçların karşılanamadığı araştırmacı tarafından da gözlenmiştir.

Tablo III-4 ' e göre “Öğretim ortamının ısı yeterli düzeydedir” görüşüne öğrencilerin % 33.3' ü büyük ölçüde katıldığını, % 38.2' si kısmen katıldığını, % 28.5'i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' e göre “Öğretim ortamının aydınlatması yeterli düzeydedir” görüşüne öğrencilerin % 31.7'si büyük ölçüde katıldığını, % 40.7'si kısmen katıldığını, % 27.6' sı katılmadığını belirtmiştir

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Eğitim durumları(dersin işlenişi) dersin hedeflerine hizmet edici niteliktedir” görüşüne öğrencilerin % 32.5' i büyük ölçüde katıldığını, % 42.3' ü kısmen katıldığını, % 25.2' si katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' e göre “ Eğitim yaşantıları, araç gereç açısından ekonomiktir” görüşüne öğrencilerin % 20.3 'ü büyük ölçüde katıldığını, % 48.8' i kısmen katıldığını, % 30.9' u katılmadığını belirtmiştir.

Derste kullanılan araç gerecin ekonomik olmaması araç gereç kullanımını kısıtlayacaktır. Araç gereçler öğrenme içeriğini, öğrencilerin kolayca algılayabilecekleri, kullanabilecekleri ve özümseyebilecekleri; miktar zaman ve sunuluş olarak üzerinde kontrole sahip olabilecekleri bir biçimde sunar(Yalın,2002,s.83).Öğretimde araç-gereç kullanımının kısıtlanması başarıyı olumsuz etkiler. Ayrıca öğretim ilkelerinden olan “ekonomiklik ilkesi, öğretimin amaçlarına en kısa sürede,en az araç- gereç ,emek ve enerji ile ulaşılmasını esas almaktadır”(Büyükkaragöz ve Çivi,1999,s.48).

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Eğitim yaşantıları, öğretme zamanı açısından ekonomiktir” görüşüne öğrencilerin % 24.4' ü büyük ölçüde katıldığını, % 45.5' i kısmen katıldığını ,% 30.1'i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' e göre “Öğretim elemanı olumlu davranışları pekiştirmekte, olumsuz davranışları düzeltmektedir” görüşüne öğrencilerin % 44.7' si büyük ölçüde katıldığını, % 37.4' ü kısmen katıldığını ,% 17.9' u katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Öğretim elemanı öğrencinin harekete geçmesini sağlayıcı ipuçları vermektedir” görüşüne öğrencilerin % 39' u büyük ölçüde katıldığını, % 41.5'i kısmen katıldığını ,% 19.5' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Öğretim elemanı öğrenciye hedef davranışın kazanılıp kazanılmadığını bildirmektedir” görüşüne öğrencilerin % 39' u büyük ölçüde katıldığını, % 43.9' u kısmen katıldığını ,%17.1' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “Öğretim elemanı belirlenen eksikliklerin tamamlanmasını sağlamakta, yanlışlıkları düzeltmektedir” görüşüne öğrencilerin % 35.8'i büyük ölçüde katıldığını, %45.5' i kısmen katıldığını ,%18.7'si katılmadığını belirtmiştir.

TabloIII-4' e göre “Öğrenim sürecine öğrencilerin etkin katılımı sağlanmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 29.3' ü büyük ölçüde katıldığını, % 54.5' i kısmen katıldığını ,% 16.3' ü katılmadığını belirtmiştir.

B.S.Bloom 'un tam öğrenme modelinde işaretler, pekiştirme, katılma, dönüt ve düzeltme, öğretim hizmetinin niteliği kapsamında yer alır. Öğrencinin öğrenme sürecine katılma düzeyinin, öğretim hizmeti niteliğinin en güçlü göstergesi olduğu

ifade edilir(Bloom,1998,s.151-160). “ Tam öğrenme modelinin ana değişkenleri olan öğrenci nitelikleri ve öğretim hizmetinin niteliği gereken düzeye ulaşınca tam öğrenme gerçekleşmektedir”(Demirel,2005s.145).Buradan anlaşılmaktadır ki etkin bir öğrenim sürecinde işaretler, pekiştirme, katılma, dönüt ve düzeltme, yer almalıdır.

Tablo III-4 ' e göre “ Eğitim yaşantıları bilgi becerinin yanı sıra tutum ve davranış olarak da mesleki gelişim sağlamaktadır” görüşüne öğrencilerin % 44.5' i büyük ölçüde katıldığını, %41.5' i kısmen katıldığını ,%13.8' i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 ' de gözlendiği gibi “ Derste kazanılan davranışlar(bilgi,beceri,tutum ve alışkanlıklar) sık sık kullanılmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 48.8' i büyük ölçüde katıldığını, % 30.1' i kısmen katıldığını ,% 21.1'i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-4 'de “ Derste kazanılan davranışlar(bilgi, beceri,tutum ve alışkanlıklar) bazı derslerde de kullanılmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 35' i büyük ölçüde katıldığını, % 41.5' i kısmen katıldığını ,% 23.6' sı katılmadığını belirtmiştir.

Bu iki görüş birlikte değerlendirildiğinde derste kazanılan davranışların diğer derslerde pek sık kullanılmadığı söylenebilir.

IV. Alt Problemlerle İlgili Bulgular ve Yorum:

IV. Alt Problem: Saç Yapımı II dersi eğitim programının öğretim yöntem ve tekniklerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Bu alt problem ilişkin durumu belirlemeye yönelik araştırma anketinde iki maddeden oluşan bir bölüm hazırlanmış, alınan görüşler ve dağılımları Tablo III-5 ve Tablo III-6 ‘da verilmiştir.

Tablo III-5: Öğrencilerin Programın Öğretim Yöntem ve Tekniklerine İlişkin Görüşleri

ÖĞRETİM YÖNTEMLERİ İLE İLGİLİ SORU	KATILMA DERECELERİ							
	I		II		III		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	n	%
29- Öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri saç yapımı II dersindeki bilgileri ve uygulama becerilerini kazanmaya uygundur	36	30.5	64	54.2	18	15.3	118	100

TabloIII-5’de“Öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri saç yapımı II dersindeki bilgileri ve uygulama becerilerini kazanmaya uygundur” görüşüne öğrencilerin % 30.5’ i büyük ölçüde katıldığını, % 54.2’si kısmen katıldığını ,% 15.3’ü katılmadığını belirtmiştir

“Öğretim elemanlarının en çok kullandıkları yöntem ve teknikleri seçerek kullanılış sıklığına göre numaralandırınız, aynı değerde gördüğünüz yöntem ve teknikler için aynı rakamı yazabilirsiniz” maddesine yanıt veren toplam 118 öğrencinin, görüşleri tablo Tablo III-5’ de özetlenmiştir.

Tablo III-6 :30. Soruya(Öğretim Elemanlarının En Çok Kullandıkları Yöntem Ve Teknikler, Kullanılma Sıklığı) İlişkin Öğrenci Görüşleri.

Sıralamada Aldığı Değer	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	TOPLAM
Öğretim Yöntemleri	%78														%81
Düz Anlatım	75	10	2	2	2	3	-	1	-	-	1	-	-	-	96
Gösterip Yaptırma	24	%37.5 33	8	3	7	1	1	1	-	2	3	2	1	2	%71.5 88
Gösteri Tekniği	12	13	%30.8 21	7	4	3	2	-	-	1	2	1	1	1	%55.2 68
Bireysel Yada Grup Çalışmaları	7	9	6	%10.5 13	4	3	-	2	1	-	2	-	-	-	%38.2 47
Araştırma İnceleme Çalışmaları	7	9	6	%22.8 13	10	2	3	5	-	-	-	2	-	-	%46.3 57
Soru- Cevap	13	%23.5 16	8	5	11	10	2	1	1	1	-	-	-	-	%55.2 68
Tartışma	11	10	8	4	7	%18.4 12	4	5	3	-	1	-	-	-	%52.8 65
Problem Çözme	%18.8 10	5	5	6	6	4	5	6	4	1	-	1	-	-	%43 53
Benzetim	5	%13 6	5	4	5	2	3	2	%13 6	3	2	1	1	1	%37.3 46
Beyin Fırtınası	5	%13.6 6	2	3	2	5	4	1	2	3	3	4	4	-	%35.7 44
Drama	3	3	%17 7	3	1	2	1	-	1	2	%17 7	%17 7	4	-	%33.3 41
Rol Yapma	%17.3 8	6	4	3	1	2	3	1	1	5	4	4	1	3	%37.3 46
Örnek Olay	7	%23.5 12	2	3	5	3	4	-	3	2	2	2	3	3	%41.4 51
Proje	4	5	6	5	2	-	5	1	1	3	2	-	%16.6 7	1	%34.1 42
TOPLAM	191	143	90	74	67	52	37	26	23	23	29	24	22	11	(%1001 23)

Tablo III-6’ da gözlendiği gibi öğrencilerin %81’ i “Düz Anlatım” yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 78’ si kullanım sıklığını birinci sırada göstermiştir. Anlatma yöntemi, öğretmen merkezli bir yöntem olup daha çok bilgiyi, öğrenenlere aktarma sürecini içermektedir(Demirel 1996,s.45).

Tablo III-6’ da gözlendiği gibi öğrencilerin %71.5’ i “Gösterip Yaptırma” yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %37.5’i kullanım sıklığını ikinci sırada göstermiştir. Gösterip Yaptırma yöntemi, bir işi oluşturan işlemlerin uygulanmasını, araç gereçlerin çalıştırılmasını önce gösterip sonra da öğrenciye alıştırma ve uygulama yaptırarak öğretme yoludur. Bu yöntem daha çok uygulama düzeyindeki bilişsel davranışlar ile psikomotor becerilerin kazandırılmasında kullanılır(Yalın,2002,s.59).Daha önce de değinildiği gibi Saç Yapımı II dersi bir dizi psikomotor davranışı kazandırmayı amaçlamaktadır. Bu nedenle bu derste gösterip yaptırma yönteminin sık kullanılması olumlu bir sonuçtur.

Tablo III-6’ da öğrencilerin %55’2si “Gösteri” yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 30.8’ i kullanım sıklığını üçüncü sırada göstermiştir. Gösteri Tekniği, izleyici grubun önünde bir işin nasıl yapılacağını göstermek ya da genel ilkeleri açıklamak için başvuru bir tekniktir(Demirel,1996,s. 57). Sınıfta atölyede ya da laboratuvarında öğretmenin bir takım araç gereçler kullanarak konuyu öğrencilere açıklaması öğrencinin birçok duyu organını uyardığı için öğrenmeyi kolaylaştıran bir yöntem olarak değerlendirilir Gösteri metodunda aktif olan öğretmendir (Büyükkaragöz ve Çivi,1999,s.96). Bu nedenle konunun girişinde kullanılıp daha sonra öğrencilerin aktif olduğu diğer yöntemlerin(gösterip yaptırma, proje vb) kullanılması daha uygun olur.

Tablo III-6’ da gözlendiği gibi öğrencilerin %38.2’si “Bireysel yada Grup Çalışmaları” yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %10.5’i kullanım sıklığını dördüncü sırada göstermiştir. Bireysel çalışma ile grupta çalışma birbirini tamamlayan iki yöntemdir. Bireyin sosyal

gelişimine katkı sağlar, gruba katılma ve sorumluluk duygularını yaşatır. İnsanlar bir arada yaşadıkları için grupla çalışma kaçınılmazdır(Büyükkaragöz ve Çivi,1999,s.78).Bireyi sosyal hayata hazırlayıcı yöntemlerin kullanılması onun meslek hayatındaki başarısını da artırabilir.

Tablo III-6' ya göre öğrenciler% 46.3' ü "Araştırma İnceleme Çalışmaları" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %22.8' i kullanım sıklığını birinci sırada göstermiştir. Kuaförlük mesleği hem bilimsel hem de sanatsal yanı olan bir meslektir. Özellikle mesleki gelişmelerin takip edilmesini amaçlayan ve yaratıcılığın geliştirilmesine katkı sağlayan araştırma ve inceleme çalışmaları etkili bir yöntem olarak düşünülebilir.

Tablo III-6' da gözlemlendiği gibi öğrencilerin %55.2'si "Soru-Cevap" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 23.5'i kullanım sıklığını ikinci sırada göstermiştir. Soru Cevap Tekniği, sınıf içi uygulamalarda en yaygın şekilde kullanılan tekniktir. Bu teknik öğrencilere düşünme ve konuşma alışkanlıkları kazandırma bakımından oldukça önemlidir ve her dersin öğretiminde kullanılır(Demirel,1996,s.58)

Tablo III-6' da öğrencilerin % 52.8' i "Tartışma" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %18.4' ü kullanım sıklığını altıncı sırada göstermiştir. Tartışma, iki ya da daha fazla kişinin belli bir konuda kendi düşüncelerini sergileme yoluyla fikir alışverişinde bulunmadır. Bu yöntemde öğrencilerin derse aktif katılımları söz konusudur(Fidan ve Erden,1991,s.176).

Tablo III-6' da gözlemlendiği gibi öğrencilerin % 43' ü "Problem Çözme" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 18.8' i kullanım sıklığını birinci sırada göstermiştir. Problem Çözme "istenilen hedefe varabilmek için etkili ve yararlı olan araç ve davranışları türlü olanaklar arasından seçme ve kullanmadır.Bu yöntem,bir problemin çözümünde,genelleme ve sentez yapmada kullanılır(Demirel,1996,s.51)

Tablo III-6' ya göre öğrencilerin %37.3' ü "Benzetim" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %13' ü kullanım sıklığını ikinci sırada göstermiştir. Dokuzuncu sırada da eşit (%13) seçilmiştir. Benzetim " öğrencilerin bir olayı gerçekmiş gibi ele alıp üzerinde eğitici çalışma yapmalarına olanak sağlayan bir öğretim tekniğidir. Gerçek ortamda gerçek araçlarla öğretilmeye çalışıldığında tehlikeli olabileceğinde bu öğretim önem kazanır"(Kemertaş, 2001,s.228). Saç Yapımı II dersinde benzetim yönteminin (perma uygulaması öncesi, sarma becerisinin kazanılmasında perma solüsyonu yerine su ile çalışılması, cansız manken saçının sarılması vb.) kullanılması olası kazaları önlemek açısından önemlidir.

Tablo III-6' da gözlendiği gibi öğrencilerin %37' si "Beyin Fırtınası" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %13.6' sı kullanım sıklığını ikinci sırada göstermiştir "Beyin fırtınası, belli bir zaman içerisinde belirli bir konu yada soruna çözüm getirmek, karar vermek, konu hakkında mümkün olduğunca çok fikir üretmek için kullanılan yaratıcı bir tekniktir" (Yalın,2002,s.65).

Tablo III-6' da gözlendiği gibi öğrencilerin %35.7' si "Drama" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 17' si kullanım sıklığını üçüncü sırada göstermiştir. On bir ve on ikinci sırada da eşit (% 17) seçilmiştir. Drama tekniği ile öğrenciler hangi durumlarda nasıl davranmaları gerektiğini yaşayarak öğrenirler(Demirel,1996,s.61)

Tablo III-6' da gözlendiği gibi öğrencilerin %37.3' ü "Rol Yapma" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin %17.3'ü kullanım sıklığını birinci sırada göstermiştir "Rol yapma, düşünme ve eylemler yoluyla bilgileri işleme tekniğidir. Bu teknikte ele alınan sorun betimlenir, gösterilir ve tartışılır"(Yılmaz ve Sünbül,2003,s.165) .

Tablo III-6' ya göre öğrencilerin % 41.4'ü "Örnek Olay" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin % 23.5' i kullanım sıklığını ikinci sırada göstermiştir. Örnek olay "öğrencilerin sorunlu bir olay hakkında gerçek ve geçerli bilgileri, bizzat kendilerinin bu olayı anlatmaları, olay hakkında gerekli verileri toplamaları, bunları öğrenip analiz etmeleri ve değerlendirmeleri yoluyla elde etmelerini sağlayan bir yöntemdir" (Hesapcıoğlu, 1988, s.224). Örnek olay "öğrencilerin konu ile ilgili bilgi, beceri ve tutum kazanmasını sağlamak ve benzer olaylar karşısında daha hızlı ve etkin çözüm yolları bulmalarını sağlamak için kullanılır" (Yalın, 2002, s.63).

Tablo III-6' da gözlendiği gibi öğrencilerin % 34.1' i "Proje" yönteminin uygulandığını belirtmiş, bu yöntemin uygulandığını belirtenlerin, % 16.6' sı kullanım sıklığını on üçüncü sırada göstermiştir. Proje yöntemi, bir öğrenme ünitesinin öğretmenin rehberliği altında öğrenciler tarafından düzenlenmesi ve yürütülmesi esasına dayalıdır. Projeler bireysel ya da grup çalışması ürünü olabilir. Bu yöntem öğrencileri araştırmaya yöneltir. Çeşitli kaynaklardan araştırma ile ilgili derinlemesine bilgi edinmelerini sağlar (Fidan ve Erden, 1991, s.176).

Tablo III-6' ya göre öğretim elemanlarının en çok kullandıkları yöntem ve teknikleri seçerek kullanılış sıklığına göre numaralandıran öğrenciler en çok düz anlatım tekniğini seçmişler en sık kullanılan teknik olarak da yine düz anlatım tekniğini belirlemişlerdir. Bu yöntemle gerçek olarak bir düşün kazanılamaz; ancak kazanılmış olan düşünceler üzerinde çalışılarak yeni düşüncelere ulaşılabilir. Öğretimi sıkıcılığa götürür ve öğrencilerin öğrenme ilgilerini azaltır (Binbaşıoğlu, 1988, s.138). Bu nedenle özellikle mesleki eğitim alan derslerinde çok sık tercih edilmemesi daha doğru olur.

İkinci sırada gösterip yaptırma, üçüncü sırada da gösteri ve soru cevap teknikleri yer almaktadır. Bu yöntemler mesleki ve teknik eğitim için daha uygun yöntemlerdir. Fakat kullanılış sıklığı anlatım yöntemine oranla daha düşüktür.

Öğretmen, öğrencilere kazandırılacak davranışların tür ve düzeyine dayalı olarak, düz anlatım, tartışma, örnek olay, gösteri, problem çözme, bireysel öğretim, ve rol oynama gibi yöntemler arasından seçim yapabilir. Bir kaç yöntem birlikte de kullanılabilir(Fidan ve Erden,1991,s.176).

Okuduklarımızın %10' unu, İşittiklerimizin %20' sini, Gördüklerimizin %30 'unu, Hem görüp hem işittiklerimizin %50 'sini, Söylediklerimizin % 70'ini,Yapıp Söylediklerimizin %90' ını hatırlarız(Yalın,2002,s.82).Bu nedenle daha çok duyu organına hitap eden ve daha çok öğrencinin aktif olduğu yöntemlerin seçimi öğretimin başarısını olumlu yönde etkileyecektir. Bu bulgular doğrultusunda öğretim elemanlarının öğretim yöntem ve tekniklerini etkin kullanmadığı söylenebilir.

V. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum:

V. Alt Problem: Saç Yapımı II dersi eğitim programı ölçme değerlendirme tekniklerine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Bu alt problem ilişkin durumu belirlemeye yönelik araştırma anketinde on dört maddeden oluşan bir bölüm hazırlanmış, alınan görüşler ve dağılımları Tablo III-7' de verilmiştir.

Tablo-III- 7: Öğrencilerin Programın Ölçme Değerlendirme Tekniklerine İlişkin Görüşleri

KATILMA DERECELERİ

ÖLÇME DEĞERLENDİRME İLE İLGİLİ SORULAR	I		II		III		TOPLAM	
	f	%	f	%	f	%	n	%
31-Değerlendirme(sınav) biçimi(test vbg)dersin içeriğine uygun seçilmiştir	52	42.3	58	47.2	13	10.6	123	100
32-Yazılı sınavda, sınav öncesi puanlama hakkında bilgi verilmektedir	50	40.7	47	38.2	26	21.1	123	100
33-Uygulamalı sınavda, sınav öncesi puanlama kriterleri belirtilmektedir	54	43.9	45	36.6	24	19.5	123	100
34-Sınav ortamı ölçülecek davranışın gerektirdiği koşullara göre düzenlenmektedir.	37	30.1	62	50.4	24	19.5	123	100
35-Sınav soruları açık seçik ve anlaşılır biçimde hazırlanmaktadır	57	46.3	47	38.2	19	15.4	123	100
36-Sınav soruları konuyla ilgili ve önemli bilgiyi ölçmektedir	60	48.8	48	39	15	12.2	123	100
37-Sınav süreleri cevaplama için yeterlidir	42	34.1	55	44.7	26	21.1	123	100
38-Sınav biçimi ve soruları bilenle bilmeyeni ayırmaya yöneliktir	43	35	50	40.7	30	24.4	123	100
39-Soru sayısı yeterlidir	69	56.1	40	32.5	14	11.4	123	100
40-Sınav sorularının dağılımı konuların ağırlığına göre dengelidir	43	35	63	51.2	17	13.8	123	100
41-Mutlak (geçmek için belli puan alma şartına göre) değerlendirme yapılmaktadır	40	32.5	62	50.4	21	17.1	123	100
42-Bağıl (öğrencilerin sınıf ortalaması üzerinden birbirine göre) değerlendirme yapılmaktadır	50	40.7	46	37.4	27	22	123	100
43-Değerlendirme sonuçlarına(başarı durumuna) göre yeni düzenlemeler (farklı uygulamalar) yapılmaktadır	40	32.5	52	42.3	31	25.2	123	100
44-Değerlendirme sonuçları objektiftir	42	34.1	56	45.5	25	20.3	123	100

Tablo III-7’ de “Değerlendirme(sınav) biçimi(test vbg)dersin içeriğine uygun seçilmiştir” görüşüne öğrencilerin % 42.3’ ü büyük ölçüde katıldığını, %47.2’ si kısmen katıldığını, % 10.6’ sı katılmadığını belirtmiştir. Kapsayıcılık niteliğiyle imtihanın bütün konuları, bilgi, beceri ve yetenekleri temsil etmesi istenir. Bu nitelik hem konuların tümünden, hem de hedef davranışların tümünden iyi bir örneklemeyle sağlanır(Turgut,1977,s.42-43).

Tablo III-7’ de göre “Yazılı sınavda, sınav öncesi puanlama hakkında bilgi verilmektedir” görüşüne öğrencilerin % 40.7’ si büyük ölçüde katıldığını, % 38.2’ si kısmen katıldığını, % 21.1’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ de “Uygulamalı sınavda, sınav öncesi puanlama kriterleri belirtilmektedir” görüşüne öğrencilerin % 43.9’ u büyük ölçüde katıldığını, % 36.6’ sı kısmen katıldığını ,%19.5’ i katılmadığını belirtmiştir.

Bu sonuçlara göre, yazılı sınavlara oranla uygulamalı sınavlarda puanlama kriterleri daha çok belirtilmektedir.

Tablo III-7’ de gözlendiği gibi “Sınav ortamı ölçülecek davranışın gerektirdiği koşullara göre düzenlenmektedir.” görüşüne öğrencilerin % 30.1’ i büyük ölçüde katıldığını, %50.4’ ü kısmen katıldığını ,% 19.5’ i katılmadığını belirtmiştir.

Devimsel becerileri oluşturan davranışların ölçülmesinde, yoklanacak davranışın gösterileceği durum ve koşulların gerçeğe yakınlık derecesi, ölçme sonuçlarının sahip olması beklenen güvenilirlik ve geçerlik göz önünde tutularak belirlenmeli, ölçmede bu gereklere uygun ve kullanışlı durumlardan yararlanılmalıdır(Özçelik,1989,s.134).

Tablo III-7’ de “Sınav soruları açık seçik ve anlaşılır biçimde hazırlanmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 46.3’ü büyük ölçüde katıldığını, % 38.2’si kısmen katıldığını ,% 15.2’si katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ ye göre “Sınav soruları konuyla ilgili ve önemli bilgiyi ölçmektedir” görüşüne öğrencilerin %48.8’i büyük ölçüde katıldığını, % 39’ u kısmen katıldığını ,% 12.2’si katılmadığını belirtmiştir

Tablo III-7’ de gözlendiği gibi “Sınav süreleri cevaplama için yeterlidir” görüşüne öğrencilerin % 34.1’ i büyük ölçüde katıldığını, % 44.7’ si kısmen katıldığını ,% 21.1’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ de “Sınav biçimi ve soruları bilenle bilmeyeni ayırmaya yöneliktir” görüşüne öğrencilerin % 35’ i büyük ölçüde katıldığını, % 40.7’ si kısmen katıldığını ,% 24.4’ ü katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ de gözlendiği gibi “Soru sayısı yeterlidir” görüşüne öğrencilerin % 56.1’ i büyük ölçüde katıldığını, % 32.5’ i kısmen katıldığını ,%11.4’ ü katılmadığını belirtmiştir. Bu sonuca göre sınavlarda yeterli sayıda soru sorulmaktadır diyebiliriz.

Tablo III-7’ de gözlendiği gibi “Sınav sorularının dağılımı konuların ağırlığına göre dengelidir” görüşüne öğrencilerin % 35’ i büyük ölçüde katıldığını, % 51.2’ si kısmen katıldığını ,% 13.8’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ de “Mutlak (geçmek için belli puan alma şartına göre) değerlendirme yapılmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 32.5’ i büyük ölçüde katıldığını, % 50.4’ ü kısmen katıldığını ,% 17.1’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7’ de gözlendiği gibi “Bağıl (öğrencilerin sınıf ortalaması üzerinden birbirine göre) değerlendirme yapılmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 40.7’ si büyük ölçüde katıldığını, % 37.4’ ü kısmen katıldığını ,% 22’ si katılmadığını belirtmiştir.

Yukarıdaki sonuçlara göre, mutlak ve bağıl değerlendirmenin kullanıldığı ve kullanılmadığı sınıflar olabileceği gibi, iki ölçütün bazı niteliklerini taşıyan karma bir ölçütün kullanıldığı da düşünülebilir. Değerlendirme sonuçları daima bir amaçla (bazen birden fazla amaçlarla) kullanılır. Seçilen değerlendirme ölçütünün işte bu kullanılış amacına uygun olması istenir. (Turgut, 1977,s.231)

Tablo III-7' ye göre "Değerlendirme sonuçlarına(başarı durumuna) göre yeni düzenlemeler (farklı uygulamalar) yapılmaktadır" görüşüne öğrencilerin % 32.5' i büyük ölçüde katıldığını, %42.3' ü kısmen katıldığını ,% 25.2'si katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-7' de gözlendiği gibi "Değerlendirme sonuçları objektiftir" görüşüne öğrencilerin % 34.1' i büyük ölçüde katıldığını, % 45.5' i kısmen katıldığını ,% 20.3' ü katılmadığını belirtmiştir.

VI. Alt Problemle İlgili Bulgular ve Yorum:

VI. Alt Problem: Saç Yapımı II dersi eğitim programının hedeflere ulaşma derecesine ilişkin öğrenci görüşleri nelerdir?

Bu alt problem ilişkin durumu belirlemeye yönelik araştırma anketinde üç maddeden oluşan bir bölüm hazırlanmış, alınan görüşler ve dağılımları Tablo III-8'de verilmiştir.

Tablo III- 8:Öğrencilerin Programın Hedeflerine Ulaşma Derecesine İlişkin Görüşleri

	f	%	f	%	f	%	n	%
45-Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini teorik konularda yeterli görmektedir.	51	41.5	50	40.7	22	17.9	123	100
SAC YAPIMI II DERSİ HEDEFLERİNE ULAŞMA DEREJESİ İLE İLGİLİ	I		II		III		TOPLAM	

KATILMA-DEREJELERİ

46-Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini dersle ilgili uygulama becerisi konusunda yeterli görmektedir	43	35	54	43.9	26	21.1	123	100
47-Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve beceriler işyerinde kullanılmaktadır	64	52	43	35	16	13	123	100

Tablo III-8’de “Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini teorik konularda yeterli görmektedir.” görüşüne öğrencilerin % 41.5’ i büyük ölçüde katıldığını, % 40.7’si kısmen katıldığını,% 17.9’ u katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III-8’e göre “Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini dersle ilgili uygulama becerisi konusunda yeterli görmektedir” görüşüne öğrencilerin % 35’ i büyük ölçüde katıldığını, % 43.9’u kısmen katıldığını ,% 21.1’ i katılmadığını belirtmiştir.

Tablo III -8’de gözlendiği gibi “Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve beceriler işyerinde kullanılmaktadır” görüşüne öğrencilerin % 52’ si büyük ölçüde katıldığını, %35’ i kısmen katıldığını ,% 13’ü katılmadığını belirtmiştir.

Yukarıdaki görüşler doğrultusunda öğrencilerin dersi tamamladıktan sonra kendilerini bilgi konularında beceri konularına oranla daha yeterli gördükleri ve derste kazandıkları bu bilgi ve becerileri işyerinde uyguladıklarını söyleyebiliriz.

BÖLÜM IV

SONUÇ VE ÖNERİLER

SONUÇLAR

2005–2006 öğretim yılında MYO Saç Yapımı II Dersi Programı’nın içerik, araç-gereç ve eğitim durumları, öğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri, hedeflere ulaşma derecesi ilişkin öğrenci görüşlerini almayı amaçlayan bu araştırmanın örneklemini toplam 123 öğrenciden oluşmaktadır. 2003–2004 yılında uygulamaya koyulan programla ilgili bulgular, programdaki diğer dersler için benzer çalışmaların yapılmasına ve program geliştirme çalışmalarına kaynak olabilir. Sorumlu ve ilgililer araştırma sonuçlarından yararlanabilir. Bu amaçla sonuçlar daha anlaşılır olması için, hedeflerin niteliklerine, içeriğe, araç-gereç ve eğitim durumlarına, öğretim yöntemlerine, değerlendirme tekniklerine ve hedeflere ulaşma derecesine ilişkin sonuçlar başlıkları altında verilmiştir.

Hedeflerin Niteliklerine İlişkin Sonuçlar

1) Saç Yapımı II Dersi Hedefleri; toplumun beklenti ve ihtiyaçlarına uygundur. Ancak, öğrenci ihtiyaçlarına uygunluk, konu alanının özelliklerine uygunluk, birbirleriyle tutarlılık, gerçekleştirilebilirlik, yeterince açıklık, öğrenci davranışına dönüklük, ölçülebilir ve gözlenebilirlik ve hedef ifadeleri, yönlerinden gerekli niteliklere sahip değildir denilebilir.

İçeriğe İlişkin Sonuçlar

1) 5. maddede , “Ders konuları, bütünden parçaya doğru sıralanmıştır” ifadesine olumsuz görüş bildiren öğrenciler(% 38.2) ve 6.maddede“Ders konuları, parçadan bütüne doğru sıralanmıştır” ifadesine olumsuz görüş bildiren öğrenciler(%)

41.5) çoğunluktadır. Bu doğrultuda ders içeriğinde yer alan konuların sunuluş sırasının temel içerik düzenleme ilkelerine uygun olmadığı söylenebilir.

2) 12. maddede , “ Saç yapımı II dersi için belirlenen ders saati(4) yeterlidir” ifadesine öğrencilerin çoğu (% 43.1’ i)olumsuz görüş bildirmiştir. Buna bağlı olarak Saç yapımı II dersi için belirlenen ders süresinin yeterli olmadığı söylenebilir.

Araç Gereç Ve Eğitim Durumlarına İlişkin Sonuçlar

1)14. maddede , “Öğretim ortamı saç yapımı II dersi için gerekli donanımına sahiptir” ifadesine öğrencilerin çoğu (,% 45.5’ i) olumsuz görüş bildirmiştir. Buna bağlı olarak öğretim ortamının Saç Yapımı II dersi için yeterli olmadığı söylenebilir.

2)15. maddede , “Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi yeterli düzeydedir” ifadesine öğrencilerin çoğu(%43.9’ u) olumsuz görüş bildirmiştir. Buna bağlı olarak öğretim ortamının fiziksel kapasitesinin yeterli olmadığı söylenebilir.

Öğretim yöntemlerine İlişkin Sonuçlar

30.maddede, öğretim elemanlarının en çok kullandıkları yöntem ve teknikleri seçerek kullanılış sıklığına göre numaralandıran öğrenciler en çok düz anlatım tekniğini seçmişler en sık kullanılan teknik olarak da yine düz anlatım tekniğini işaretlemişlerdir. Buna bağlı olarak öğretim elemanlarının öğretim yöntem ve tekniklerini etkin kullanmadığı söylenebilir.

Ölçme Değerlendirme Tekniklerine İlişkin Sonuçlar

32. ve33. maddeler birlikte değerlendirildiğinde, yazılı sınavlara oranla uygulamalı sınavlarda puanlama kriterleri daha çok belirtilmektedir denilebilir.

Hedefler Ulaşma Derecesine İlişkin Sonuçlar

1)45 ve 46. maddelere katılma derecelerine göre, öğrencilerin dersi tamamladıktan sonra kendilerini bilgi konularında beceri konularına oranla daha yeterli gördüklerini söyleyebiliriz.

2) 47. “Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve beceriler işyerinde kullanılmaktadır” ifadesine öğrencilerin büyük çoğunluğu(% 52’ si) olumlu görüş bildirmiştir. Buna göre, bu derste kazandıkları bilgi ve becerileri işyerinde uyguladıklarını söyleyebiliriz.

ÖNERİLER

Bu araştırmadan elde edilen sonuçlara göre, MYO Saç Yapımı II Dersi Programı’nın geliştirilmesinde ve aksaklıkların giderilmesinde sorumluluk alanlara sunulabilecek öneriler aşağıda verilmiştir. Sistematiik ve kolay anlaşılabilir olması bakımından öneriler araştırmanın boyutlarına göre başlıklar altında toplanmıştır.

Hedeflerin Niteliklerine İlişkin Öneriler

1)Hedefler, öğrenci ihtiyaçlarına uygunluk, konu alanının özelliklerine uygunluk, birbirleriyle tutarlılık, gerçekleştirilebilirlik, yeterince açıklık, öğrenci davranışına dönüklük, ölçülebilir ve gözlenebilirlik, hedef ifadeleri, yönlerinden ele alınarak taksonomik olarak, yeniden belirlenmelidir.

Hedefler, yeniden belirlenirken program çalışma grubunda alan öğretmenlerinin yanı sıra, eğitimde program geliştirme uzmanı, eğitimde ölçme ve değerlendirme uzmanı, üniversiteden bu alanın uzmanı ve konu alanının uygulayıcısı olan öğretim elemanlarına da yer verilmelidir.

İçeriğe İlişkin Öneriler

1)Konuların sıralanışında aşamalılık ilkesine uyulmalıdır. Hedeflerle içerik arasındaki ilişkiler iki boyutlu bir matriks (belirtke tablosu) üzerinde gösterilmelidir.

İçeriğin yeniden düzenlenmesi aşamasında Yüksekokullar, YÖK, işletmeler, meslekle ilgili sanayi kuruluşları ve meslek odaları ile işbirliği yapılmalı, meslek alanındaki bilimsel ve teknolojik gelişmeler içeriğe aktarılmalı ve gelişmelerle ilgili kaynaklar sağlanmalıdır.

2) Ders süresi öğretim süreçleri göz önünde bulundurularak artırılmalıdır.

Araç Gereç Ve Eğitim Durumlarına İlişkin Öneriler

1)Araç gereç ve donanım dersin gereklerine uygun olarak düzenlenmelidir. Meslekle ilgili sanayi kuruluşları ile işbirliği yapılarak derste kullanılan araç gerecin daha ekonomik olması sağlanmalıdır. Öğretim araçları etkinlikle kullanılmalı, öğrencilerin derse aktif katılımları sağlanmalıdır.

2- Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi öğrenci sayısı ve ihtiyaçları göz önünde bulundurularak yeterli düzeye getirilmelidir.

Öğretim Yöntemlerine İlişkin Öneriler

Öğretimde, öğrenciyi aktif kılacak, çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri uygulanmalı, öğretim elemanları bu yöntemleri kullanmaya teşvik edilmelidir. Öğretim yöntem ve teknikleri, öğretim elemanlarına seminer, konferans ve yayın yoluyla tanıtılmalıdır.

Ölçme Değerlendirme Tekniklerine İlişkin Öneriler

1)Yazılı ve uygulamalı sınav öncesi değerlendirme kriterleri belirtilmelidir.

Hedeflere Ulaşma Derecesine İlişkin Öneriler

1)Öğrencilerin başarı düzeylerini yükseltmek için, öğrenciyi aktif kılacak, çağdaş öğretim yöntem ve teknikleri kullanılmalı, öğretim araç ve gereçleri etkinlikler kullanılmalı, öğretim elemanları öğrencilerin alanları ile ilgili gelişmeleri takip etmeleri için araştırma ödevleri vermelidir. Uygulama becerisinin artması için öğrencilerin daha çok uygulama yapmalarına imkân sağlanmalı, bu durum ders süresinin artırılması, araç gereç ve donanımın yeterli hale getirilmesi ile desteklenmelidir.

2) Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve becerilerin işyerinde kullanılması okulda sahip olunamayan imkânlarla işyerlerinin sahip olması gibi hususlar göz önünde tutularak, öğrencilerin işletmelerde becerilerini artırmalarına imkân tanınmalıdır.

KAYNAKÇA

ALKAN, Cevat, H.DOĞAN ve S.İ.SEZGİN(2001).**Mesleki Ve Teknik Eğitimin Esasları**. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım

ALPMEN, Günsel BAYRAKTAR(1978).**Kozmetik Preperatlar**.İstanbul

- AKKAYA, Sevinç vd.(1998). **Dermatoloji El Kitabı**. Ankara: Hacettepe Üniversitesi Yayınları A-3
- AKYÜZ, Yahya(1989).**Türk Eğitim Tarihi(Başlangıçtan 1988’e)**Ankara: A.Ü.Eğitim Bilimleri Fakültesi Yayınları No:160
- ARSEVEN, D.Ali (2001).**Alan Araştırma Yöntemi**. Ankara: Gündüz Eğitim ve Yayıncılık
- ATMANOĞLU, Nuran(1988). **Kontakt Dermatitler**. İstanbul
- ATTENBERGER, A.(1981).**Fachkunde für Friseurgrundlagen und Technologie der Haar- und Hautpflege**. Paul Kieser Verlag
- BAYRAKTAR, Filiz(1996). **Ön Lisans Eğitimi Veren Sağlık Hizmetleri Meslek Yüksekokulları Programlarının Değerlendirilmesi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Eğitim Programları Ve Öğretim Ana Bilim Dalı
- BİNBAŞIOĞLU, Cavit(1988).**Genel Öğretim Bilgisi**. Ankara: Binbaşioğlu Yayınevi
- BLOOM, B.S(1998). **İnsan Nitelikleri ve Okulda Öğrenme**. (Çev. Durmuş Ali Özçelik) İstanbul: MEB.
- BÜYÜKKARAGÖZ, S.S.ve ÇİVİ, Cuma(1999).**Genel Öğretim Metotları Öğretimde Planlama ve Öğretim**. İstanbul
- BÜYÜKÖZTÜRK, Şener(2005). *Anket geliştirme* **Türk Eğitim Bilimleri Dergisi**,3(2),133–148.
- CİLİV, Gönenç(1998) *Saçın Oluşumu Ve Biyokimyası* **Türkiye Klinikleri Kozmetoloji Dergisi**,1(3),134-144
- ÇİLENTİ, Kamuran(1991). **Eğitim Teknolojisi Ve Öğretim**. Ankara: Gül Yayınevi
- DAVIS, J Davis, Adelaide B. Davis (2001). **Kendi Kendine Öğrenmek**. Ankara: Kapital Medya
- DEMİREL, Özcan(1996).**Genel Öğretim Yöntemleri**. .Ankara: Usem Yayınları
- DEMİREL, Özcan(1999). *Eğitimde Program Geliştirme* **Cumhuriyet Döneminde Eğitim II**.147-159.Ankara:MEB
- DEMİREL, Özcan(2005). **Kuramdan uygulamaya Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Pegem A Yayınlar

- DOĞAN, Hıfzı (1975). *Program Geliştirme Sistem Yaklaşımı*. Ankara Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 7(14),36.
- DOĞAN, Tahsin(2003).**Öğretmen ve Eğitim Yöneticilerine Rehber. Öğretimde Planlama Uygulama Değerlendirme ve Eğitim Mevzuatı**. Ankara: Seçkin
- EATON, Ann ve OPENSHAW, Florance(2000). **Kozmetik Makyaj ve Manikür**.İstanbul : Milli Eğitim Bakanlığı
- ERDEN, Münire (1998). **Eğitimde Program Değerlendirme**. Ankara:Anı Yayıncılık.
- ERKAN, Ahmet ve GÜNGÖR, İbrahim(2001). **Modern Kuaförlük Sanatında Eğitim**. Ankara: Frapan Yayıncılık
- ERTÜRK, Selahattin (1998).**Eğitimde“ Program,, Geliştirme**.Ankara
- FİDAN, Nurettin ve ERDEN, Münire (1991).**Eğitime Giriş**. İstanbul: Alkım.
- GERSHON,S.D.,GOLBERG,M.A. and RIEGER,M.M.(1972). Permanant Waving **Cosmetics Science And Teknology** Balsam, M.S.and Sagarin, E(Editors)(p167-250)USA
- GÖZÜTOK, F.Dilek(1999). *Program Değerlendirme. Cumhuriyet Döneminde Eğitim II*.160–174.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı
- HENDERSON, Stephanie(1995).**Temel Kuaförlük Bilimi**. (Çev. Rabia Akay) Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı
- HESAPÇIOĞLU, Muhsin(1998).**Öğretim İlke Ve Yöntemleri Eğitim Programları Ve Öğretim**. İstanbul
- İŞKUR a(Türkiye İş Kurumu) (2006). **Bayan Berberi (Bayan Kuaförü) Meslek Eğitimi**.<<http://www.iskur.gov.tr/my docu/meslek/meslek35.html>>(1.9.2006)
- İŞKUR b(Türkiye İş Kurumu) (2006). **Türk Meslekler Sözlüğü**. <<http://www.iskur.gov.tr/my docu/sozluk.html>>(04.12.2006)
- KARAHÜSEYİN, Filiz(2003). **Kız Meslek Ve Meslek Liseleri Cilt Bakımı Ve Kuaförlük Bölümü Öğretim Programının Değerlendirilmesi**. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Giyim Endüstrisi Ve Giyim Sanatları Eğitimi Ana Bilim Dalı, Kuaförlük Ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bilim Dalı

- KARASAR, Niyazi(1995a).**Araştırmalarda Rapor Hazırlama.** Ankara:3A Araştırma Eğitim Danışmanlık Ltd.
- KARASAR, Niyazi(1995b). **Bilimsel Araştırma Yöntemi.** Ankara
- KEMERTAŞ, İsmet(2001).**Uygulamalı Genel Öğretim Yöntemleri Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme.** İstanbul
- KILGOUR.,OFG ve MCGARRY, Marguerite(1995) **Tüm Kuaförlük Bilimi.** (Çev.Haluk Değirmenci)Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı
- KUNDAKÇI, Nihal(1998). *Saçın Anatomik ve Histolojik Yapısı Türkiye Klinikleri Kozmetoloji Dergisi*,1(3),127-134
- KÜÇÜKAHMET, Leyla(2005).**Öğretimde Planlama ve Değerlendirme** Ankara: Nobel Yayın Dağıtım
- MEB (Milli Eğitim Bakanlığı) (1973). **Milli Eğitim Temel Kanunu.** Kanun no:1739,Kabul Tarihi:14.06.1973(24.06.1973 tarih ve14574 sayılı resmi gazete)
- MEB(Milli Eğitim Bakanlığı(a) (2000). **Mesleki Teknik Eğitim Yönetmeliği**(06.09.2000 tarih, 24162 sayılı resmi gazete)
- MEB(Milli Eğitim Bakanlığı)(b) (2000). **Cilt Bakımı ve Kuaförlük Alanı Derslerinin Çerçeve Öğretim Programları** METGE (Mesleki ve Teknik Eğitimi geliştirme projesi)Ankara: Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü
- ÖZÇELİK, Durmuş Ali(1989). **Test Hazırlama Kılavuzu.** Ankara: ÖSYM Eğitim Yayınları
- POUCHER, W.A(1974). **Perfumes,Cosmetics And Soaps.** London :Chaoman and Hall
- SAĞLAM, Ayşe(2002).**Meslek Lisesi Kuaförlük Bölümü Saç Bakımı ve Yapımı-I Dersinin Değerlendirilmesi ve Yeni Bir Program Model Önerisi.** Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Kuaförlük ve Güzellik Bilgisi Eğitimi Bölümü
- SEMERCİ, Çetin(1998).**Mesleki Ve Teknik Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi(Program Değerlendirme Modeli Ve Ölçme Araçlarının Geliştirilmesi)** Yayınlanmamış Doktora Tezi. Fırat Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı
- SSYB(Sağlık Sosyal Yardım Bakanlığı)(1979).**Kozmetik Yönetmeliği.** Ankara

- SEZGİN, S.İlhan(1994).**Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirme**. Ankara: Gazi Kitapevi
- SÖNMEZ, Veysel(1994).**Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı**. Ankara: Anı Yayıncılık
- SİMPFENDERFER, Susan vd.(2000). **Mlady's Standard Textbook of Cosmotology**. USA: Milady Publishing Company
- STUFFLEBEAM, L.Daniel. (1973). Stufflebeam 's(CIPP)Model, in **Educational Evalution:Theory and Practice**(Blaine R.Worthen and James R.Sanders),Ohio:Charles A.Jones Publishing Company (Semerci,1998,s33 deki alıntı)
- ŞAHİN, Mehmet(1998). *Program Geliştirme Açısından Amaç Analizi Milli Eğitim Dergisi*.(138),61–63.
- ŞENOL, Aysel(2002) .**Kozmetiğe Giriş**. Kocaeli
- TARIMCI, Nilüfer(1998) .*Saç Bakım Ürünleri Ve Şampuan Formülasyonlarında Kullanılan Maddelerin Saç Ve Saçlı Derinin Yapısına Etkisi Türkiye Klinikleri Kozmetoloji Dergisi*,1(3),160-166
- TEKİN. Halil(2000). **Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme** Ankara: Yargı Yayınevi
- TOK, Şükran (1997). **Çevre Dersi Programının Değerlendirilmesine Yönelik Öğretmen, Yönetici Ve Öğrenci Görüşleri**(Ankara İlinde Bir İnceleme) Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Programları Ve Öğretimi Bilim Dalı
- TURGUT, M. Fuat(1977).**Eğitimde Ölçme ve Değerlendirme Metotları** Ankara
- TBMM(Türkiye Büyük Millet Meclisi), **2547 Sayılı Kanun**
- TBMM(Türkiye Büyük Millet Meclisi), **3308 Sayılı Kanun**
- TBMM(Türkiye Büyük Millet Meclisi), **4702 Sayılı Kanun**
- UMBACH, Wilfried(1991) **Cosmetik and Toiletries Development, Production and Use**. (Translator:Brian K. Gore) San Francisco.USA
- URAL, Ayhan ve KILIÇ İbrahim(2005). **Bilimsel Araştırma Süreci ve SPSS ile Veri Analizi**. Ankara: Detay Yayıncılık
- VARIŞ, Fatma(1996). **Eğitimde Program Geliştirme Teoriler ve Teknikler**. Ankara: Alkım Kitapçılık Yayıncılık

YALIN, H.İbrahim(2002).**Öğretim Teknolojileri Ve Materyal Geliştirme.** Ankara. Nobel

YILMAZ, Hasan ve SÜNBÜL, A.Murat(2003).**Öğretimde Planlama Ve Değerlendirme.** Ankara

YÖK(Yüksek Öğretim Kurumu)(2003).**Kuaförlük Meslek Yüksekokulu Programı.** Ankara

YÖK(Yüksek Öğretim Kurumu)(2005). **Türk Yükseköğretiminin Bugünkü Durumu**(Kasım 20005 Raporu)

EKLER

EK-1:ARAşTIRMA ANKETİ

Değerli öğrenciler,

Bu anket, meslek yüksekokulları bünyesindeki Kuaförlük Bölümü programında yer alan Saç Yapımı II dersi programının değerlendirilmesine yönelik olarak, sizin görüşleriniz ışığında veri toplama amacıyla hazırlanmıştır.

Söz konusu dersin, mesleğin gereklerine uygun ve öğrencinin eğitimine yararlı kılınması için katkınıza ihtiyaç duyulmuştur.

Anket kişisel bilgileriniz ve konuya yönelik görüşleriniz olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır.

Vereceğiniz cevaplar, araştırmada sadece veri olarak kullanılacak, hiçbir kişi ya da kuruluşa verilmeyecektir.

Anket sorularının cevaplandırılmasında duyarlı davranacağınıza inanıyor, göstereceğiniz ilgi ve zahmete, ayırdığınız zamana ve değerli katkılarınıza teşekkür ediyorum.

Araştırmacı
Nehir MADEN
G. Ü.Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Bu anket (A) Kişisel bilgiler ve (B)Programla ilgili görüşleriniz olmak üzere iki bölümden oluşmaktadır. (B)Programla ilgili görüşlerinizin bulunduğu bölümde Saç Yapımı II ders programı içerik, araç-gereç, eğitim durumları ve değerlendirmesine ilişkin görüşler sunulmuştur.Bu görüşlere katılma derecenizi size en uygun gelen derecelendirme bölümüne (X) işareti koyarak belirtiniz.

A.KİŞİSEL BİLGİLER

Mezun Olduğunuz Okul/Branş :.....

Okumakta Olduğunuz Yüksekokul :.....

Kaçıncı Sınıftasınız: ()1.....() 2

Şu an Meslekle ilgili Bir İşte Çalışıyor Musunuz ? : ()Evet ()Hayır

B.PROGRAMLA İLGİLİ GÖRÜŞLERİNİZ

Katılma dereceniz 1.Saç yapımı II Dersi içeriğine ilişkin leriniz	Büyük Ölçüde Katılıyor	Kısmen Katılıyor	Katılmıyor
1-Ders konuları basitten karmaşığa doğru sıralanmıştır			
2-Ders konuları kolaydan zora doğru sıralanmıştır			
3-Ders konuları, somuttan soyuta doğru sıralanmıştır			
4-Ders konuları, bütünden parçaya doğru sıralanmıştır			
5-Ders konuları, parçadan bütüne doğru sıralanmıştır			
6-Ders konuları, geçmişten günümüze doğru sıralanmıştır			
7-Ders konuları, aşamalı ve birbirinin önkoşulu olacak şekilde sıralanmıştır			
8-Uygulamalar işlem basamaklarına uygun olarak gösterilmektedir			
9-Ders içeriği güncel mesleki gelişmeleri içermektedir			
10- Ders içeriği öğrencinin düzeyine uygundur			
11- Ders konuları, dersin hedeflerini gerçekleştirecek düzeydedir			
12- Saç yapımı II dersi için belirlenen ders saati(4) yeterlidir			

Katılma dereceniz 2. Saç yapımı II Dersinde kullanılan Araç-gereç ve eğitim durumlarına ilişkin görüşleriniz	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
13-Farklı öğrenme koşulları için farklı öğrenme ortamları (sınıf, atölye)düzenlenmiştir			
14-Öğretim ortamı saç yapımı II dersi için gerekli donanıma sahiptir			
15-Öğretim ortamının fiziksel kapasitesi yeterli düzeydedir			
16-Öğretim ortamının ısısı yeterli düzeydedir			
17-Öğretim ortamının aydınlatması yeterli düzeydedir			
18-Eğitim durumları(dersin işlenişi) dersin hedeflerine hizmet edici niteliktedir			
19- Eğitim yaşantıları, araç gereç açısından ekonomiktir			
20- Eğitim yaşantıları, öğretme zamanı açısından ekonomiktir			
21-Öğretim elemanı olumlu davranışları pekiştirmekte, olumsuz davranışları düzeltmektedir			
22-Öğretim elemanı öğrencinin harekete geçmesini sağlayıcı ipuçları vermektedir			
23-Öğretim elemanı öğrenciye hedef davranışın kazanılıp kazanılmadığını bildirmektedir			
24-Öğretim elemanı belirlenen eksikliklerin tamamlanmasını sağlamakta, yanlışlıkları düzeltmektedir			
25-Öğrenim sürecine öğrencilerin etkin katılımı sağlanmaktadır			
26- Eğitim yaşantıları bilgi becerinin yanı sıra tutum ve davranış olarak da mesleki gelişim sağlamaktadır			
27- Derste kazanılan davranışlar(bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar) sık sık kullanılmaktadır			
28- Derste kazanılan davranışlar(bilgi, beceri, tutum ve alışkanlıklar) bazı derslerde de kullanılmaktadır			

Katılma dereceniz Saç yapımı II Dersi öğretim yöntemlerine ilişkin görüşleriniz	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
29- Öğretim stratejileri, yöntem ve teknikleri saç yapımı II dersindeki bilgileri ve uygulama becerilerini kazanmaya uygundur			

30-Öğretim elemanlarının en çok kullandıkları yöntem ve teknikleri kullanılış sıklığına göre birden başlayarak numaralandırınız. Aynı değerde gördüğünüz yöntem ve teknikler için aynı rakamı yazabilirsiniz. Lütfen numaraları kutucukların içine yazınız.

- ☐ Düz Anlatım
- ☐ Gösterip Yaptırma
- ☐ Gösteri Tekniği
- ☐ Bireysel Ya da Grup Çalışmaları
- ☐ Araştırma İnceleme Çalışmaları
- ☐ Soru Cevap
- ☐ Tartışma
- ☐ Problem Çözme
- ☐ Benzetim(Gerçek olayları yapay ortamda canlandırıp çözüm yolları üretme)
- ☐ Beyin fırtınası
- ☐ Drama
- ☐ Rol yapma
- ☐ Örnek Olay
- ☐ Proje

Katılma dereceniz	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum
Saç yapımı II Dersi Ölçme Değerlendirme Tekniklerine İlişkin Görüşleriniz			
31-Değerlendirme(sınav) biçimi(test vbg)dersin içeriğine uygun seçilmiştir			
32-Yazılı sınavda, sınav öncesi puanlama hakkında bilgi verilmektedir			
33-Uygulamalı sınavda, sınav öncesi puanlama kriterleri belirtilmektedir			
34-Sınav ortamı ölçülecek davranışın gerektirdiği koşullara göre düzenlenmektedir.			
35-Sınav soruları açık seçik ve anlaşılır biçimde hazırlanmaktadır			
36-Sınav soruları konuyla ilgili ve önemli bilgiyi ölçmektedir			
37-Sınav süreleri cevaplama için yeterlidir			
38-Sınav biçimi ve soruları bilenle bilmeyeni ayırmaya yöneliktir			
39-Soru sayısı yeterlidir			
40-Sınav sorularının dağılımı konuların ağırlığına göre dengelidir			
41-Mutlak (geçmek için belli puan alma şartına göre) değerlendirme yapılmaktadır			
42-Bağıl (öğrencilerin sınıf ortalaması üzerinden birbirine göre) değerlendirme yapılmaktadır			
43-Değerlendirme sonuçlarına(başarı durumuna) göre yeni düzenlemeler (farklı uygulamalar) yapılmaktadır			
44-Değerlendirme sonuçları objektiftir			
Katılma dereceniz	Büyük Ölçüde Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum

Saç yapımı II Dersi Hedeflerine Ulaşma Derecesine İlişkin Görüşleriniz			
45-Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini teorik konularda yeterli görmektedir.			
46-Saç yapımı II dersini başarı ile tamamladıktan sonra öğrenciler kendilerini dersle ilgili uygulama becerisi konusunda yeterli görmektedir			
47-Saç yapımı II dersinde kazanılan bilgi ve beceriler işyerinde kullanılmaktadır			

KUAFÖRLÜK MESLEK YÜKSEKOKULU PROGRAMI

ANKARA 2003

İÇİNDEKİLER

SAYFA

İÇ KAPAK	I
TEŞEKKÜR	II
ÖNSÖZ	III
İÇİNDEKİLER	IV
1.GİRİŞ	1
2.MÜFREDAT GELİŞTİRMEDE UYGULANAN YÖNTEM	1
3.PROGRAM GELİŞTİRMEDE ESAS ALINAN İLKELER	3
4.ÖĞRETİM METOTLARI VE ÖĞRENME STRATEJİLERİ	5
5.ENDÜSTRİYE DAYALI ÖĞRENİM UYGULAMALARI	7
6.PROGRAM VE MESLEĞİN TANIMI	8
7.PROGRAMIN İHTİYAÇ DUYDUĞU PERSONEL, LABORATUVAR VE TEÇHİZAT	9
8.DERSLER İLE BUNLARIN TEORİK, UYGULAMA, KREDİ VE DERS SAATLERİ	11
I.YARIYIL TOPLAM DERS İÇERİKLERİ	13
-ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ I	14
-TÜRK DİLİ I	17
-MESLEKİ İNGİLİZCE I	20
-SAÇ BAKIMI	22
-SAÇ YAPIMI I	25
-TEMEL MAKYAJ	30
-KUAFÖRLÜK KOZMETİK BİLGİSİ	36
-ESTETİK	41
-İŞLETME YÖNETİMİ	50
-MESLEKİ BİLGİSAYAR I	64
II.YARIYIL TOPLAM DERS İÇERİKLERİ	67
-ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILÂP TARİHİ II	68
-TÜRK DİLİ II	70
-MESLEKİ İNGİLİZCE I	72
-SAÇ KESİMİ	74
-SAÇ YAPIMI II	81
-İNSAN İLİŞKİLERİ VE İLETİŞİM	85
-PSİKOLOJİ	91
-İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK HUKUKU	96
-MESLEKİ RESİM	102
-MESLEKİ BİLGİSAYAR II	107
III.YARIYIL TOPLAM DERS İÇERİKLERİ	109
-MESLEKİ İNGİLİZCE II	110
-EL VE AYAK BAKIMI	112
-BİLGİSAYARDA SAÇ VE MAKYAJ TASARIMI	117
-SAÇ YAPIMI III	118
-KALİTE GÜVENCE VE STANDARTLARI	124
-MESLEKİ UYGULAMA I	128
-IV. YARIYIL TOPLAM DERS İÇERİKLERİ	129
-MESLEKİ İNGİLİZCE II	130

-SAÇ YAPIMI IV	132
-SEMİNER	136
-ETİK	137
-MESLEKİ UYGULAMA II	142
SEÇMELİ DERSLER	143
-HIZLI OKUMA TEKNİKLERİ	144
-MANTIK	155
-SOSYOLOJİYE GİRİŞ	162
-SANAT ETKİNLİKLERİNİ İZLEME	171
-ÇEVRE VE İNSAN	178
-DİKSİYON	186
9.DEĞERLENDİRME	196
EKLER	

1.GİRİŞ

Bu eğitim programı kamu ve özel sektörün ihtiyaç duyduğu ara meslek elemanı ve ayrıca kendi iş yerini açabilecek bireyleri yetiştirmek amacıyla hazırlanmıştır.

Eğitim programının hazırlanmasında; gelişen teknolojilere paralel ders içerikleri öngörülmüş, yeni dersler ilave edilmiş, bölgesel farklılıklara cevap verebilmek için seçmeli ders mantığı ile gerekli esneklik sağlanmıştır. Aynı zamanda uluslar arası denkliği sağlayabilecek bir zemin oluşturmaya da özen gösterilmiştir.

2.EĞİTİM PROGRAMI GELİŞTİRMEDE UYGULANAN YÖNTEM

Eğitim Programı Geliştirme süreci aşağıda özetlenmiştir.

2.1.Program Geliştirme Komisyonunun Oluşması

Komisyon MEB-YÖK işbirliğinde, Milli Eğitim Bakanlığı Kız Teknik Öğretim Genel Müdürlüğüne bağlı Meslek Liselerinde görev yapan Cilt Bakımı ve Kuaförlük Öğretmenleri ile Metge Projesinde görevli öğretmenlerden oluşmuştur.

2.2.Çalışma Planı Hazırlanması

- Çalışma Planı;
- a.Program geliştirme akış şeması,
- b.Görev dağılımı,
- c.Çalışma takvimi,
- d.Rapor içeriğinin belirlenmesinden oluşmuştur.

2.3 Kaynakça Taraması

-Yüksek Öğretim Mevzuatı,

-4702 Sayılı Kanunla Meslek Liselerinden Meslek Yüksekokullarına sınavsız geçiş sağladığı için Anadolu Kız Meslek ve Meslek Liselerinin eğitim programları,

-Meslek Yüksekokulundan mezun olan öğrencilerin ilgili fakültelere dikey geçiş yapma imkanları da olduğu için fakültenin dersleri ve haftalık ders dağılımları,

-Yurt dışı Meslek Yüksekokulu denkliği kolejlerde uygulanan eğitim programları,

-İlgili araştırma çalışmaları incelenmiştir.

2.4.İhtiyaç Analizi

Kaynakça taraması sonucunda elde edilen veriler ışığında;

a.Piyananın ihtiyacı için mezunların hangi kademedeki çalışacakları ve statüleri belirlenerek meslek ve meslek elemanlarının tanımları yapılmıştır.

b.Meslek ve meslek elemanları tanımına uygun olarak görev analizleri yapılmış ve mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve alışkanlıklar belirlenmiştir.

c.Meslek elemanlarına kazandırılması ön görülen bilgi, beceri ve alışkanlıklarına uygun taslak eğitim programı geliştirilmiştir.

Geliştirilen tanımlar, görev analizleri ve taslak eğitim programı ankete dönüştürülmüştür. Geliştirilen anketlerin uygulanması ve yüz yüze görüşmeler yoluyla üniversitelerin ilgili öğretim elemanlarından, program geliştirme uzmanlarından, meslek lisesi öğretmenlerinden ve iş dünyasından görüş ve öneriler alınmıştır.

2.5.Değerlendirme ve Yazma

İhtiyaç analizi sonucunda varılan bulgular doğrultusunda yapılan program geliştirme çalışmaları özetle aşağıdaki gibidir.

A. Hedeflerin Belirlenmesi:

Eğitim programının hedef ve amaçları belirlenmiştir.

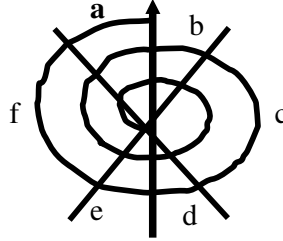
B. İçerik Belirlenmesi

a.İçerik belirlenmesinde; ara kademedeki çalışacak elemanların sahip olması gerekli meslekî bilgi,beceri ve yeterlilik tespit edilmiştir.

-Analiz sonuçlarına göre dönemler itibariyle içeriklere uygun derslerin isimleri, haftalık saatleri, teori ve uygulamaları belirlenmiştir.

-Bu belirlemede sarmal programlama yaklaşımı dikkate alınarak çalışılmıştır.

Bu program yaklaşımı; konuların yeri ve zamanı geldikçe tekrar tekrar öğretilmesi ve konunun kendi içinde de ardışık düzenlemenin yapılması esasına dayanmıştır.

b.Derslerin içerikleri (ünite analizleri) yazılmıştır.

c.Belirlenen derslerin ve konularının hedefleri ve hedef davranışları yazılmıştır.

- Belirlenen hedeflere ulaşabilmek için öğrenciden beklenen davranışlarla ilgili;

- i.Bilişsel alanların (Bilginin ağır olduğu alanlar),
 - ii.Duygusal alanların (Duygunun ağır olduğu alanlar),
 - iii.Devinişsel alanların (Beceri ve alışkanlıkların ağır olduğu alanlar)
- neler olması gerektiği ifade edilmeye çalışılmıştır.

-Bazı derslerin müfredatları taslak olarak hazırlanarak komisyonun dışındaki konunun uzmanlarına danışılmış ve görüşleri alınarak yazılmıştır.

d.Önerilen seçmeli dersler ihtiyacı karşılamadığı takdirde, meslek yüksekokullarına istedikleri dersleri seçmeli grubuna koyabilmeleri imkânı sağlanmıştır.

- Kardeş programlarla ilişki kurulmuştur.
- Kaynak kitapların belirlenmesinde ilgili çalışmalar yapılmıştır.
- Programın ihtiyaç duyduğu atölye ve laboratuvarlar belirlenmiştir.

C.Tartışma: Derslerin dönemler itibariyle belirlenmesinden ve müfredatların yazılmasından sonra,

- Komisyon Üyeleri;
 - i Program bütünlüğü,
 - ii Program esnekliği,
 - iii Üslup birliği,

- iv İçerik,
- v Teori, uygulama,
- vi Kredi,
- vii Diğer programlarla ilişkiler,
- viii İç ve dış çevreden gelen tekliflerle ilgili olarak son bir değerlendirme daha yapılmıştır.

2.6.Son Kontrol ve Onay

Bu başlıkta üç ana çalışma yapılmıştır.

A.Son Kontrol:Tartışma başlığında yapılan çalışmalardan sonra yazım işi gerçekleştirilmiş;

-Komisyon üyelerinin son kontrolüne sunulmuştur.

-Komisyonun son kontrolünden geçen eğitim programı, eğitim programı geliştirme uzmanlarının kontrolüne sunulmuştur.

B.Onay:Hazırlanan eğitim programı ilgili Yükseköğretim ve Milli Eğitim Bakanlığı yetkililerine ve Proje Başkanlığına sunulmuştur.

3.PROGRAM GELİŞTİRMEDE ESAS ALINAN İLKELER

Öğrenci merkezli yaklaşımla tasarlanan eğitim programında eğitim-öğretim süreci aktif bir işlem olduğundan anlamlı öğrenme, öğretimde ise; Ön örgütleyiciler ve

hiyerarşik stratejik yaklaşım benimsenmiştir. Eğitim programı geliştirilirken aşağıdaki temel ilkelerden hareket edilmiştir.

3.1.Yeterliliğe Dayalı

Kuaförlük “Meslek Elemanı” unvanı taşıyacak bireyin sahip olması gereken bilgi, beceri ve alışkanlıklar genel olarak sıralanmıştır. Her dersin amaçları, konuları ve öğrencinin kazanması gereken davranışlar belirtilmiştir. Örneğin amaç cümlelerinde; kavrayabilme, tanıyabilme gibi ifadeler bilişsel amaçları, yapabilme, uygulayabilme gibi ifadeler psikomotor amaçları ifade eder. Davranışlarla ilgili cümlelerde; açıklar, yazar, hesaplar gibi ifadeler bilişsel davranışları, yapar, çizer, şekil verir gibi ifadeler ise psikomotor davranışları ifade eder.

3.2.Geçerlilik

Eğitim programının hem gelişen teknolojiye uygun ve hem de piyasa geçerliliği olması açısından işveren kesimi ile meslek liselerinde görev yapan alan öğretmenlerinin görüşleri anketlerle alınmıştır. Elde edilen veriler eğitim

programının geçerliliği açısından referans olarak kullanılmıştır.

3.3.Uyumluluk

Eğitim programının uyumluluğu iki yönlü olarak sağlanmaya çalışılmıştır. Bunlar;

- Gelişen teknoloji ve piyasa uyumluluğu,
- Ortaöğretimden Meslek Yüksekokullarına geçiş ve Meslek Yüksekokullarından Lisans eğitime geçiş.

3.4.Çeşitlilik

Eğitim programı geliştirilirken Cilt Bakımı ve Güzellik-Kuaförlük alanı iki ayrı Meslek Yüksekokulu (Cilt Bakımı ve Güzellik, Kuaförlük) olarak çalışılmıştır.

3.5.Esneklik

Eğitim programı geliştirilirken iki ayrı Meslek Yüksekokulu programının bazı dersleri ortak olarak planlanmış ve seçmeli dersler ile öğrencinin her türlü eğitim ihtiyacını giderici bir esneklik kazandırılmıştır.

3.6.Gerçek Ortamda Eğitim

Meslekî eğitim veren kurumlarda gerçek ortamda eğitimin önemi tartışılmaz. Bu anlamda eğitim programları geliştirilirken 1. ve 2. sınıfın sonunda altışar (6) haftalık Endüstriye Dayalı Öğrenim (staj) yapma planlanmıştır. Bu uygulama ile öğrenciye hem almış olduğu eğitimin iş yerlerinde uygulanmasını görme, hem de gelecekte yapacağı işlerle ilgili seçim yapma fırsatı da verilmiş olmaktadır.

3.7.Denklik

Gelişmiş ülkelerdeki benzer eğitim veren yükseköğretim birimleri eğitim programları incelenmiş, geliştirilen müfredatların gelecekte akredite olabilecek bir yapıda olmasına özel önem verilmiştir.

3.8.Mesleğin Bilgisayar ve Yabancı Dil Gereksinimi

Mesleğin bilgisayar ve yabancı dil eğitime olan ihtiyacı göz önünde bulundurularak, zorunlu olarak meslekî yabancı dil ve meslekî bilgisayar dersleri konularak bu ihtiyacın giderilmesi amaçlanmıştır.

4.ÖĞRETİM METOTLARI VE ÖĞRENME STRATEJİLERİ

4.1.Eğitim programı geliştirilirken, işletmelerde yönetici yardımcısı olarak görev alacak meslek elemanının sahip olması gereken bilgi, beceri ve alışkanlıklarla donatılmasına özel önem verilmiştir. Bu anlamda dersler ve konular arasında ilişki kurulurken kolaydan zora, teoriden uygulamaya doğru giden bir yol izlenmiştir. Programın yarısı ise, meslekî bilgi ve becerilerinin geliştirilmesi için yoğunluklu olarak uygulamaya dönük hazırlanmış 2. sınıftan itibaren okul ve işletme birliğinin sağlanması amacıyla meslek stajının mutlaka işletmelerde yapılması öngörülmüştür.

4.2.Her dersle ilgili müfredat programı hazırlanırken, “Özel Açıklamalar” başlığında öğretim elemanının özellikle dikkat etmesi gereken hususlar bir kez daha hatırlatılmıştır.

4.3.Eğitim programlarına uygun hazırlanacak ders kitaplarında özellikle ünite sonlarında öğrencinin yetişmesine katkı sağlayacak; araştırma, tartışma ve uygulama imkânı veren sorulara mutlaka yer verilmesi tavsiye edilmiştir.

4.4.Eğitim programının hazırlanmasında gelişen sektöre uygun olarak öğrencilerin yoğun bir şekilde meslek yaşamlarında ihtiyaç duyabilecekleri meslek derslerini destekleyici derslere de yer verilmiştir.

4.5.Programlara esneklik kazandırmak amacıyla öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun seçmeli dersler belirlenmiştir. Bu derslerden öğrencilerin dönemde (III.IV.) en az iki tanesini almaları öngörülmüştür.

4.6.Aynı zamanda öğrencinin kendi iş yerini de kurmasına katkı sağlayacak bilgi, beceri ve alışkanlıklar kazandıran derslere de yer verilmiştir.

4.7.Eğitim programının hazırlanmasında temel öğrenme yöntemi olarak öğrenciyi öne çıkaran bir yaklaşım sergilenmiş ve öğrenci merkezli öğrenme ile sürekli öğrenme, yöntem ve teknikleri vurgulanmaya çalışılmıştır.

4.8.İkinci sınıf, dördüncü yarıyla konuları seminer dersi ile öğrencilerin eksik yönlerini tamamlama, istek ve kabiliyetlerini geliştirilmesi amacıyla bir proje geliştirmeleri ve sınıfta sunmaları uygun görülmüştür.

5.ENDÜSTRİYE DAYALI ÖĞRENİM (STAJ) UYGULAMALARI

5.1.Geliştirilen programın vazgeçilmez elemanlarından birisi de staj çalışmalarıdır. Bu çalışmalar ülke gerçekleri de göz önünde bulundurularak birinci ve ikinci sınıfın sonuna 6’şar haftalık uygulamalar şeklinde konmuştur. Staj çalışmaları ile öğrenciye yüksekokulda almış olduğu bilgi, beceri ve alışkanlıkları gerçek ortamda gözlemleme ve uygulama imkanı sağlanmıştır.

5.2.Staj çalışmalarının başarılı olabilmesi için öğrencilerin bu çalışmaları öğretim elemanı veya bu konuda yetiştirilmiş uzman elemanlar tarafından denetlenmelidir.

5.3.Staj denetimlerinde;

Yüksek okulun kazanacağı üstünlükler şöyle özetlenebilir:

- Öğrencinin işverenin gözünde değerini yükseltmiş olur
- Bu aynı zamanda öğrencinin iş bulmasında çok özel bir destek olur
- İş çevrelerinin beklentileri yüksek okula taşınmış olur. Müfredatlarda yapılacak güncelleştirme çalışmaları için hazır doküman olur.
- Öğrenciler hakkında işverenlerden bilgi alma fırsatı yakalanmış ve eğitim öğretimin planlanmasına katkı sağlanmış olur.

5.4.Staj çalışmalarında;

Öğrencinin kazanımları şöyle özetlenebilir:

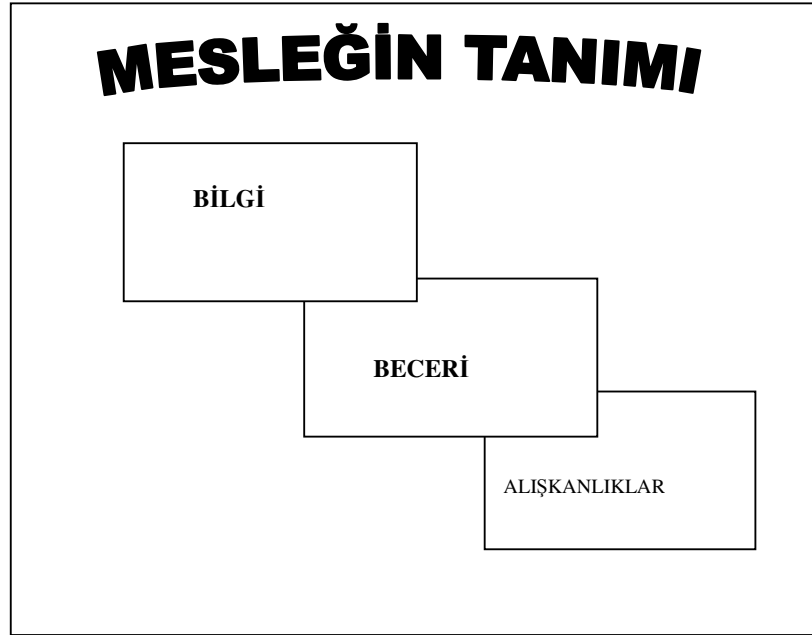
- Yüksekokuldan almış olduğu bilgilerin ne derece gerçek hayatla örtüştüğünü gözlemek
- Gerçek bir iş ortamındaki günlük sorunları yerinde görmek
- Gerçek iş ortamını gözlemleyip, dolayısıyla kendi bilgi, beceri ve yeteneklerini karşılaştırarak eksikliklerini belirlemek
- İş disiplini ve iş ahlakını gözlemlemek
- Mezun olduğunda, iş bulabileceği alanlar ve işletmeleri tanıyabilmek

5.5.Meslekî Uygulama Dersi I ve II

Öğrencinin; müşteriye karşılayabilmesi, müşteri isteğini dikkate alması, uygulamaları tekniğine uygun yapabilmesi, problemleri görebilmesi, problemleri çözme yaklaşımı, ekip halinde çalışabilmesi, müşteriye memnun ederek uğurlayabilmesi önemlidir.

Öğrencilerin döner sermaye atölyelerinde müşteri ile yüz yüze gelerek, bu dersi uygulamalı işlemesi gereklidir. Tüm mesleki derslerin ünitelerini kapsayan bir program danışman tarafından hazırlanarak uygulanır. Danışman tarafından amaçlara uygun değerlendirme yapılır.

6.PROGRAM VE MESLEĞİN TANIMI

6.1.Tanım

Kuaförlük Programı

Kuaförlük sektörlerinin isteklerini ön planda tutan ve etkili iletişim kuran, saç bakımı, saç kesimi (defrize, permanent teknikleri vb.), saç renklendirilmesi, sakal-bıyık şekillendirilmesi, peruk-postiş bakım ve kullanımlarını, makyaj, el ve ayak bakım ve kullanımlarını tekniğine uygun olarak yapabilecek nitelikli ara insan gücünü yetiştirmeyi amaçlayan dört yarı yıllık bir yüksek öğretim programıdır.

Meslek Elemanı:

Kuaförlük sektöründe; müşterilerle etkili iletişim kurarak onların isteklerini ön planda tutan, saç bakımı, saç kesimi (defrize, permanent teknikleri vb.), saç renklendirilmesi, sakal-bıyık şekillendirilmesi, peruk-postiş bakım ve kullanımlarını, makyaj, el ve ayak bakımlarını tekniğine uygun olarak yapabilen, gerekli kararları alabilen, sektörde çalışanlara rehberlik yapabilen sorumluluk sahibi, iş gücü yönetiminde yönetime katkı veren veya kendi iş yerinde yönetim fonksiyonlarını icra eden kişidir.

6.2. Bilgi

- Kuaförlük alanının temel ilkelerini kavrar.
- Kuaförlük mesleğinde mesleği ile ilgili çağdaş teknolojilerin önemini

kavrar.

- Kuaförlük salonlarının yönetim fonksiyonlarını açıklar.
- Yönetici yardımcılığı veya orta kademe yöneticilik konusunda nitelikli ara eleman olarak sorumluluğunu bilir.
- İşletmeci olarak hukuki sorumluluklarını bilir.
- Alanı ile ilgili konularda, bireysel veya grup olarak araştırma geliştirme ve yürütme konularının önemini bilir.
- Ticari hayatta faaliyet gösteren, alanı ile ilgili işletmelerin özelliklerini ve sınıflarını bilir.
- Mesleği ile ilgili mevzuatı takip etmenin önemini bilir.
- İş hayatında meslek ahlakının önemini bilir

6.3.Beceri

- Dalı ile ilgili Bilgisayar paket programlarını kullanabilir.
- Dalı ile ilgili her çalışma bölümünde uygulanan işlemleri ve teknikleri bilir ve uygular.
- Dalı ile ilgili her bölümde hijyen tekniklerini bilir ve uygular.
- Dalı ile ilgili alet, makine ve cihazları, kullanım amacına ve kılavuzuna uygun kullanır.
- Kullanılan form, çizelge ve teknikleri mevzuatına uygun ve esaslara göre düzenler.

6.4.Alışkanlıklar

- Meslek etiğine uygun davranır.
- Ekip halinde çalışabilir.
- Problemle karşılaştığında uygun çözüm yolları arar, durumu üstlerine bildirir.
- Teknolojik gelişmeleri takip eder ve öğrendiklerini mesleğine uyarlar.
- Alanı ile ilgili fuar, sergi, seminer, konferans vb. etkinlikleri izler, öğrendiklerini uyarlar.
- Planlı ve sistemli çalışma alışkanlığı kazanır.
- Hizmet sunumunda nazik, anlayışlı ve güler yüzlü davranır.
- Yönetim kademelerinde sorumluluk alabilir.
- Emrinde çalışanların gözetim ve denetimlerini üstlenebilir.
- Oda, birlik, dernek vb. kuruluşlara üye olarak faaliyetlerini takip eder.

7.PROGRAMIN İHTİYAÇ DUYDUĞU PERSONEL, LABORATUVAR VE TEÇHİZAT

7.1.Personel İhtiyacı

Yaklaşık 20 öğrenciye 1 öğretim elemanı ve her laboratuvara bir teknik eleman düşecek şekilde plan yapılmalıdır.

7.2.Laboratuvar

Programın ihtiyaç duyduğu laboratuvarlar:

- a. Bilgisayar laboratuvarı
- b. Döner sermaye işletme laboratuvarı
- c. Lisan laboratuvarı
- d. Her 20 öğrenci için bir derslik
- e. Her 10 öğrenci için saç yıkama uygulama laboratuvarı
- f. Her 10 öğrenci için saç bakımı ve uygulama laboratuvarı
- g. Her 10 öğrenci için makyaj uygulama laboratuvarı
- h. Her 10 öğrenci için el-ayak ve tırnak bakımı uygulama laboratuvarı

7.3.Teçhizat

Saç yıkama uygulamalarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç, gereç ve cihazlar.

Saç bakımı ve yapımı uygulama laboratuvarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç, gereç ve cihazlar.

El, ayak ve tırnak bakımı laboratuvarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç,gereç ve cihazlar.

Makyaj laboratuvarında aynı anda 10 öğrencinin uygulama yapabilmesine yönelik planlanmış alanlarda araç,gereç ve cihazlar.

KUAFÖRLÜK MESLEK YÜKSEK OKULU
DERSLERİ İLE BUNLARIN TEORİK, UYGULAMA, KREDİ VE DERS
SAATLERİ
BİRİNCİ SINIF

I. YARI YIL					
DERSLER	Z/S	Haftalık Ders Saati			Toplam Kredi
		Toplam	Teori	Uygulama	
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I	Z	2	2	0	2
Türk Dili I	Z	2	2	0	2
Meslekî Yabancı Dil I	Z	2	2	0	2
Saç Bakımı	Z	4	1	3	3
Saç Yapımı I	Z	4	1	3	3
Temel Makyaj	Z	3	1	2	2
Kuaförlük Kozmetik Bilgisi	Z	2	2	0	2
Estetik	Z	2	2	0	2
İşletme Yönetimi	Z	2	2	0	2
Meslekî Bilgisayar I	Z	3	3	0	3
TOPLAM		26	18	8	23

BİRİNCİ SINIF

II. YARI YIL					
DERSLER	Z/S	Haftalık Ders Saati			Toplam Kredi
		Toplam	Teori	Uygulama	
Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II	Z	2	2	0	2
Türk Dili II	Z	2	2	0	2
Meslekî Yabancı Dil I	Z	2	2	0	2
Saç Kesimi	Z	4	1	3	3
Saç Yapımı II	Z	4	1	3	3
İnsan İlişkileri ve İletişim	Z	3	2	1	3
Psikoloji	Z	2	2	0	2
İş ve Sosyal Güvenlik Hukuku	Z	2	2	0	2
Meslekî Resim	Z	3	1	2	2
Meslekî Bilgisayar II	Z	3	3	0	3
TOPLAM		27	18	9	24

Not: 1 Saat uygulama 1 kredi, 2 saat uygulama 1 kredi, 3-4 saat uygulama 2 kredi olarak hesaplanmıştır.Z: Mutlaka alınması gereken “Zorunlu Dersler”i ifade eder.Endüstriye Dayalı Öğrenim (Staj) 6 hafta

İKİNCİ SINIF

III. YARI YIL					
DERSLER	Z/S	Haftalık Ders Saati			Toplam Kredi
		Toplam	Teori	Uygulama	
Mesleki Yabancı Dil II	Z	2	2	0	2
El ve Ayak Bakımı	Z	4	2	2	3
Bilgisayarda Saç ve Makyaj Tasarımı	Z	4	4	0	4
Saç Yapımı III	Z	4	1	3	3
Kalite Güvence ve Standartları	Z	2	1	1	2
Mesleki Uygulama I	Z	4	1	3	3
TOPLAM		20	17	9	23
Seçmeli Dersler(*)		6			
Hızlı Okuma Teknikleri	S	2	1	2	2
Mantık	S	2	2	0	2
Sosyolojiye Giriş	S	2	2	0	2
Sanat Etkinliklerini İzleme	S	2	2	0	2
Çevre ve İnsan	S	2	2	0	2
Diksiyon	S	2	1	1	2
Diğer Seçmeli Dersler (**)					
GENEL TOPLAM		26	10	3	12

İKİNCİ SINIF

IV. YARI YIL					
DERSLER	Z/S	Haftalık Ders Saati			Toplam Kredi
		Toplam	Teori	Uygulama	
Mesleki Yabancı Dil II	Z	2	2	0	2
Saç Yapımı IV	Z	4	1	3	3
Seminer	Z	4	4	0	4
Etik	Z	2	1	1	2
Mesleki Uygulama II	Z	4	1	3	3
TOPLAM		16	15	7	14
Seçmeli Dersler (*)		6			
Hızlı Okuma Teknikleri	S	2	1	2	2
Mantık	S	2	2	0	2
Sosyolojiye Giriş	S	2	2	0	2
Sanat Etkinliklerini İzleme	S	2	2	0	2
Çevre ve İnsan	S	2	2	0	2
Diksiyon	S	2	1	1	2
Diğer Seçmeli Dersler (**)					
GENEL TOPLAM		22	10	3	12

EK-3:SAÇ YAPIMI II DERSİ PROGRAMI

PROGRAMIN ADI	KUAFÖRLÜK
DERSİN ADI	SAÇ YAPIMI II
DERSİN İŞLENECEĞİ DÖNEM	I.YIL II.YARIYIL
HAFTALIK DERS SAATİ	4 (1 3 3)
DERSİN SÜRESİ	56

AMAÇLAR

- 1.Permanant hakkındaki bilgileri kavrayabilme
2. Permanant işlemini uygulayabilme
- 3.Defrize hakkındaki bilgileri kavrayabilme
- 4.Defrize işlemini uygulayabilme

ÖZEL AÇIKLAMALAR

Saç Yapımı I dersi alındıktan sonra devam niteliği taşıyan Saç Yapımı II dersi alınmalıdır. Gelişen teknoloji takip edilmelidir.

Teorik konular işlendikten sonra beceri geliştirecek uygulamalara ağırlık verilmelidir.

DEĞERLENDİRME TABLOSU

Konu ve öğretim tarzına göre yapılmış olan çalışmaların konu alanlarına göre yüzdeleri aşağıdaki tabloda verilmiştir. Dönem sonu sınav soruları hazırlanırken bu yüzdeler dikkate alınacaktır.

KONULAR	Konu Alanlarının Ağırlıkları (%)
A. Permanant	90
B. Defrize	10

PERMANANT

AMAÇ

- 1.Permanantın tanımını ve önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

- 1.Permanantın tanımını açıklar
- 2.Permanantın önemini açıklar

AMAÇ

- 2.Permanantı uygulamadan önce dikkat edilecek noktaları kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

- 1.Permanantı uygulamadan önce cildin özelliğini açıklar
- 2.Permanantı uygulamadan önce saçın özelliğini açıklar

AMAÇ

- 3.Permanantı uygulamada kullanılacak araç-gereçlerin seçimi ve kullanım özelliklerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

- 1.Permanant uygulamasında kullanılacak araç-gereçleri açıklar
- 2.Permanant uygulamasında kullanılacak araç-gereçlerin kullanım özelliklerini açıklar

AMAÇ

- 4.Permanant sarış tekniklerini uygulayabilme

DAVRANIŞLAR

- 1.Permanant uygulamasında dikey sarış tekniğini açıklar
- 2.Permanant uygulamasında yatay sarış tekniğini açıklar

3. Permanant uygulamasında karışık sarış tekniğini açıklar

AMAÇ

5. Permanant uygulamasında dikkat edilecek noktaları kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Permanant uygulamasından önce dikkat edilecek noktaları açıklar
2. Permanant uygulama sırasında dikkat edilecek noktaları açıklar
3. Permanant uygulama sonrasında dikkat edilecek noktaları açıklar

AMAÇ

6. Permanant uygulamasını yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Permanant uygulamasının işlem basamaklarını açıklar
2. Permanant uygulamasını tekniğine uygun yapar

B.DEFRİZE

AMAÇ

1. Defrizenin tanımını ve önemini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Defrizenin tanımını açıklar
2. Defrizenin önemini açıklar

AMAÇ

2. Defrize uygulamadan önce dikkat edilecek noktaları kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Defrize uygulamadan önce cildin özelliğini açıklar
2. Defrize uygulamadan önce saçın özelliğini açıklar

AMAÇ

3. Defrize uygulamasında kullanılacak araç-gereçlerin seçimi ve kullanım özelliklerini kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Defrize uygulamasında kullanılacak araç-gereçleri açıklar
2. Defrize uygulamasında kullanılacak araç-gereçlerin kullanım özelliklerini açıklar

AMAÇ

4. Defrize uygulamasında dikkat edilecek noktaları kavrayabilme

DAVRANIŞLAR

1. Defrize uygulama sırasında dikkat edilecek noktaları açıklar
2. Defrize uygulama sonrasında dikkat edilecek noktaları açıklar

AMAÇ

5. Defrize uygulamasını yapabilme

DAVRANIŞLAR

1. Defrize uygulamasının işlem basamaklarını açıklar
2. Defrize uygulamasını tekniğine uygun yapar

SAÇ YAPIMI II KONU ANALİZİ

A. PERMA

- 1.Tanımı ve Önemi
- 2.Permanant uygulamasından önce dikkat edilecek noktalar
 - a.Cildin Özellikleri
 - b.Saçın Özellikleri
- 3.Permanant Uygulamalarında Kullanılan Araç Gereçlerin Seçimi ve Kullanım Özellikleri
- 4.Sarma Teknikleri
 - a.Dikey Sarış Tekniği
 - b.Yatay Sarış Tekniği
 - c.Karışık Sarış Tekniği
- 5.Permanant Uygulamasında Dikkat Edilecek Noktalar
6. Uygulama

B.DEFRİZE

- 1.Tanımı ve Önemi
- 2.Defrize uygulamadan önce dikkat edilecek noktalar
 - a.Cildin Özellikleri
 - b.Saçın Özellikleri
- 3.Defrize Uygulamalarında Kullanılan Araç Gereçlerin Seçimi ve Kullanım Özellikleri
- 4.Defrize Uygulamasında Dikkat Edilecek Noktalar
- 5.Uygulama

**EK- 4:MEGEP SAÇ BAKIMI I DERSİ PERMA VE DEFRİZE
MODÜLLERİ**

**MEB
KIZ TEKNİK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
METGE PROJESİ**

ALAN: Cilt bakımı ve Kuaförlük

DERS: Saç Bakımı ve Yapımı I

MODÜLÜN ADI: PERMA

ÖN KOŞUL: Hijyen dersi modüllerini ve Saç ve Saçlı Deri, Saç Yıkama, Fön modüllerini almış olmak

MODÜLE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR: Bu modülü uygularken, uygulama ortamlarında, kozmetik malzemelerinin ve kullanılan araç-gereçlerin bulundurulması, öğrencinin gözlem ve uygulama yapmasının sağlanması başarıyı artırması açısından önemlidir. Öğrencilerin bu beceriyi kazanıp kazanmadıkları da uygulama ortamlarında ölçülmelidir.

MODÜLÜN GENEL AMACI: Sizin öğretim etkinliğiniz sonunda öğrencinize, gerekli araç gereç verilip uygun ortam sağlandığında, müşterinin isteğine, saçının yapısına, yüz ve vücut ölçülerine uygun perma sarış tekniğini belirleyerek hatasız uygulayabilecektir.

YETERLİĞE DAYALI AMAÇLAR:

Öğrenci, gerekli araç gereçler verilip uygun ortam sağlandığında;

1-Müşterinin saçının yapısını, yüz ve vücut ölçülerini doğru olarak analiz edebilecektir.

2-Müşterinin isteğine, saçının yapısına, yüz ve vücut ölçülerine göre perma sarış tekniğini ve kullanacağı araç ve gereçleri belirleyebilecektir.

3- Müşterinin isteğine, saçının yapısına, yüz ve vücut ölçülerine göre perma sarış tekniğine uygun olarak saça hatasız perma uygulayabilecektir.

4-Verilen bir probleme ilişkin, çözüm önerileri geliştirerek öğrendiklerini pekiştirebilecektir.

MODÜLÜN ANALİZİ

A-Perma

1-Tanımı ve önemi

2-Perma uygulamadan önce dikkat edilecek noktalar

a-Cildin özellikleri

b-Saçın özellikleri

c-Permanant preparatlarının özellikleri

d-Permanant bigudilerinin özellikleri

3-Permanant uygulamasında kullanılan preparatların bileşimi ve etkileri

4-Perma uygulamasında kullanılacak araç gereçler

a-Tanıtımı ve önemi

b-Amacı ve özellikleri

c-Seçimi ve kullanımı

5-Sarma teknikleri

a-Direkt sarış tekniği

b-Endirekt sarış tekniği

6-Perma uygulamalarında dikkat edilecek noktalar

7-Uygulama

MEB
KIZ TEKNİK ÖĞRETİM GENEL MÜDÜRLÜĞÜ
METGE PROJESİ

ALAN: Cilt bakımı ve Kuaförlük

DERS: Saç Bakımı ve Yapımı I

MODÜLÜN ADI: DEFRİZE

ÖN KOŞUL: Hijyen dersi modüllerini ve Saç ve Saçlı Deri, Saç Yıkama, Fön modüllerini almış olmak

MODÜLE İLİŞKİN AÇIKLAMALAR: Bu modülü uygularken, uygulama ortamlarında, kozmetik malzemelerinin ve kullanılan araç-gereçlerin bulundurulması, öğrencinin gözlem ve uygulama yapmasının sağlanması başarıyı arttırması açısından önemlidir. Öğrencilerin bu beceriyi kazanıp kazanmadıkları da uygulama ortamlarında ölçülmelidir.

MODÜLÜN GENEL AMACI: Sizin öğretim etkinliğiniz sonunda öğrencinize, gerekli araç gereç verilip uygun ortam sağlandığında, müşterinin isteğine, saçının yapısına, yüz ve vücut ölçülerine uygun defrize yapabilecektir.

YETERLİĞE DAYALI AMAÇLAR:

Öğrenci, gerekli araç gereçler verilip uygun ortam sağlandığında;

1-Müşterinin saçının yapısını, yüz ve vücut ölçülerini doğru olarak analiz edebilecektir.

2-Kullanacağı araç ve gereçleri seçebilecektir.

3- Uygun defrize tekniğini belirleyebilecektir.

4-Belirlediği tekniğe uygun defrizeyi hatasız uygulayabilecektir.

5-Verilen bir probleme ilişkin, çözüm önerileri geliştirerek öğrendiklerini pekiştirebilecektir.

MODÜLÜN ANALİZİ

A-Defrize

1-Tanımı ve önemi

2-Saç biçimlendirmeyi etkileyen faktörler

3-Kullanılacak araç gereçlerin tanıtımı ve seçimi

4-Çeşitleri

a-Özel preperatlar

b-Perma preperatları

5-Uygulamadan önce dikkat edilecek noktalar

6-Uygulama

